

ანგარიში

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სამთავრობო
სტრუქტურების მიერ 2020 წლის 9 თვეში
გატარებული ღონისძიებების შესახებ

სარჩევი

ზოგადი მიმოხილვა.....3

ცხრილი N1 აფხაზეთიდან იგპ-თა რაოდენობა და ხვედრითი წილი რეგიონების მიხედვით 01.10.2020.....3

დიაგრამა N1 აფხაზეთიდან იგპ-თა ხვედრითი წილი განსახლების სახის მიხედვით3

ცხრილი N3 აფხაზეთიდან იგპ-თა რაოდენობის შედარება 2020/9 თვე-2019/9 თვე რეგიონების მიხედვით.....4

ცხრილი N4 სოციალურად დაუცველ (მ.შ. სიღარიბის ზღვარს მიღმა მყოფი) იგპ-თა ოჯახების რაოდენობა რეგიონების მიხედვით5

ცხრილი N5 აფხაზეთიდან დევნილ, სოციალურად დაუცველ კატეგორიებზე გაცემული ერთჯერადი მატერიალური დახმარება კატეგორიების მიხედვით. 2020 /9თვე5

ცხრილი N 6 აფხაზეთის საბიუჯეტო ორგანიზაციების მონაცემები შრომის შესახებ.....7

სოციალური სფერო.....11

ჯანდაცვა11

ცხრილი N7 გასვლითი სამედიცინო ღონისძიებები13

ცხრილი N8 სამინისტროს მიერ 2020 წლის 9 თვეში ჯანდაცვის პროგრამების ფარგლებში გაწეული დახმარება.....15

განათლება, კულტურა, სპორტი17

აფხაზეთის ა/რ სავაჭრო-სამრეწველო პალატა.....21

ა(ა)იპ საერთაშორისო ინიციატივა განვითარებისა და თანადგომისათვის .23

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ბიუჯეტი25

ცხრილი N9. აფხაზეთის ა/რ 2020 წლის 9 თვის რესპ. ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლები ...25

დიაგრამა N3 რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობების საერთო მოცულობაში შემოსავლების ხვედრითი წილები სახეების მიხედვით. 2020/9 თვე.....25

ცხრილი N10 აფხაზეთის ა/რ რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების შედეგები. 2020/9თვე...26

ეკონომიკის სფერო27

ბიზნეს სექტორი27

დიაგრამა N4 საშუალოთვიური ხელფასების შედარება 2020/9 თვე-2019/9თვე27

პროდუქციის ბრუნვა და გამოშვება27

დიაგრამა N5. პროდუქციის ბრუნვა/გამოშვება 2020/9თვე-2019/9თვე27

ქონების მართვა და პრივატიზება28

აფხაზეთის ა/რ მთავრობის 100%-იანი წილით შექმნილი სამედიცინო დაწესებულებების მართვა28

აგრარული სფერო31

გეოლოგია და გარემოს დაცვა38

წინამდებარე ანგარიში მომზადებულია 2020 წლის 9 თვის სტატისტიკურ მონაცემებზე დაყრდნობით და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სამინისტროებისა და უწყებებისაგან მიღებული მასალების საფუძველზე. ანგარიში განსახილველად წარედგინება აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობას.

ზოგადი მიმოხილვა

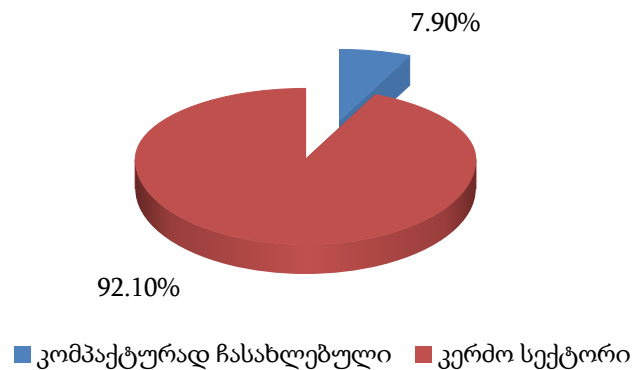
2020 წლის 1 ოქტომბრისათვის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა სამინისტროს მონაცემებით, საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში განსახლებულ აფხაზეთიდან იგპ-თა საერთო რაოდენობა შეადგენდა 249 544-ს.

ცხრილი N1 აფხაზეთიდან იგპ-თა რაოდენობა და ხვედრითი წილი რეგიონების მიხედვით 01.10.2020

N	რეგიონი	რაოდენობა, პირი	ხვ. წილი, %	კოლექტიური ცენტრი
1	2	3	4	5
1	სულ საქართველოში	249544	100	522
2	სულ აღმოსავლეთ საქართველოში	122835	49,2	140
3	ქ. თბილისი	105860	42,4	103
4	ქვემო ქართლი	10064	4,0	12
5	შიდა ქართლი	2386	1,0	17
6	მცხეთა-მთიანეთი	954	0,4	1
7	კახეთი	1309	0,5	5
8	სამცხე-ჯავახეთი	2262	0,9	2
9	სულ დასავლეთ საქართველოში	126709	50,8	382
10	სამეგრელო-ზემო სვანეთი	90181	36,1	308
11	აჭარა	7508	3,0	-
12	იმერეთი	27708	11,1	65
13	რაჭა-ლეჩხუმ-ქვემო სვანეთი	748	0,3	9
14	გურია	564	0,2	-

კომპაქტურად ჩასახლებულიყო 19 772 (7,9%), ხოლო კერძო სექტორში – 229 772 პირი (92,1%).

დიაგრამა N1 აფხაზეთიდან იგპ-თა ხვედრითი წილი განსახლების სახის მიხედვით 01.10.2020

ცხრილი N2 კერძო სექტორსა და კოლექტიურ ცენტრებში განსახლებული აფხაზეთიდან იგპ-თა რაოდენობა რეგიონულ ჭრილში 01.10.2020

N	რეგიონი	კერძო სექტორი	კომპაქტ. განსახლებული
1	2	3	4
1	სულ საქართველოში	229772	19772
2	სულ აღმოსავლეთ საქართველოში	118068	4767
3	ქ. თბილისი	102128	3732
4	ქვემო ქართლი	9667	397
5	შიდა ქართლი	2085	301
6	მცხეთა-მთიანეთი	934	20
7	კახეთი	1271	38
8	სამცხე-ჯავახეთი	1983	279
9	სულ დასავლეთ საქართველოში	111704	15005
10	სამეგრელო-ზემო სვანეთი	79993	10188
11	აჭარა	7508	-
12	იმერეთი	23025	4683
13	რაჭა-ლეჩხუმ-ქვემო სვანეთი	614	134
14	გურია	564	-

2019 წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით იგპ-თა საერთო რაოდენობა გაიზარდა 2 631 პირით ანუ 1,1%-ით.

ცხრილი N3 აფხაზეთიდან იგპ-თა რაოდენობის შედარება 2020/9 თვე-2019/9 თვე რეგიონების მიხედვით

N	რეგიონი	2020/9 თვე	2019/9 თვე	+/-
1	2	3	4	5
1	სულ საქართველოში	249544	246913	2631
2	სულ აღმოსავლეთ საქართველოში	122835	121144	1691
3	ქ. თბილისი	105860	104582	1278
4	ქვემო ქართლი	10064	9834	230
5	შიდა ქართლი	2386	2324	62
6	მცხეთა-მთიანეთი	954	905	49
7	კახეთი	1309	1248	61
8	სამცხე-ჯავახეთი	2262	2251	11
9	სულ დასავლეთ საქართველოში	126709	125769	940
10	სამეგრელო-ზემო სვანეთი	90181	89687	494
11	აჭარა	7508	7414	94
12	იმერეთი	27708	27386	322
13	რაჭა-ლეჩხუმ-ქვემო სვანეთი	748	757	-9
14	გურია	564	525	39

2020 წლის 1 ოქტომბრის მდგომარეობით აფხაზეთიდან იგპ-თა შორის სოციალურად დაუცველი იყო სულ 19 527 ოჯახი, მათ შორის სიღარიბის ზღვარს მიღმა - 5 477.

ცხრილი N4 სოციალურად დაუცველ (მ.შ. სიღარიბის ზღვარს მიღმა მყოფი) იკ-თა ოჯახების რაოდენობა რეგიონების მიხედვით

N	რეგიონი	სოციალურად დაუცველი	მ.შ. სიღარიბის ზღვარს მიღმა
1	2	3	4
1	სულ საქართველოში	19527	5477
2	სულ აღმოსავლეთ საქართველოში	9274	2825
3	ქ. თბილისი	7658	2412
4	ქვემო ქართლი	909	251
5	შიდა ქართლი	263	70
6	მცხეთა-მთიანეთი	72	17
7	კახეთი	184	42
8	სამცხე-ჯავახეთი	188	33
9	სულ დასავლეთ საქართველოში	10253	2652
10	სამეგრელო-ზემო სვანეთი	7191	2060
11	აჭარა	309	72
12	იმერეთი	2461	460
13	რაჭა-ლეჩხუმ-ქვემო სვანეთი	196	38
14	გურია	96	22

საცხოვრებელი ფართი კერძო საკუთრებაში დაუმტკიცდა 28 310 ოჯახს (77 746 პირი), რაც 6576 ოჯახით ანუ 30,3%-ით მეტია გასული წლის ანალოგიური პერიოდის მაჩვენებელზე.

აფხაზეთიდან დევნილ, სოციალურად დაუცველ კატეგორიებზე ერთჯერადი მატერიალური დახმარების გამცემი კომისიების მიერ მატერიალური (ფულადი) დახმარება გაეწია 2 873 ოჯახს (10 419 პირი) სულ 437 000 ლარის ოდენობით.

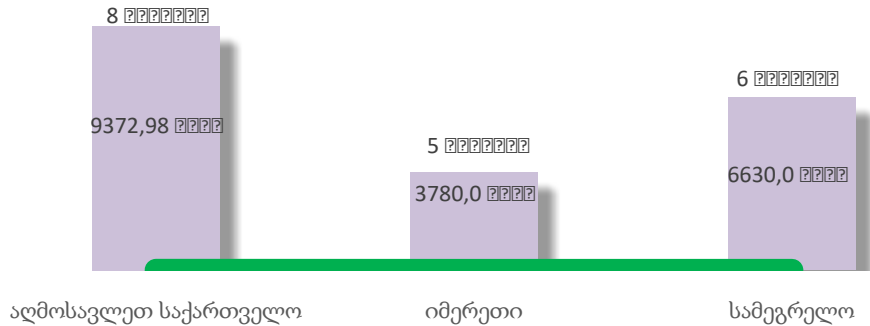
ცხრილი N5 აფხაზეთიდან დევნილ, სოციალურად დაუცველ კატეგორიებზე გაცემული ერთჯერადი მატერიალური დახმარება კატეგორიების მიხედვით. 2020 /9თვე

კატეგორიები	აღმოსავლეთ საქართველო	იმერეთი	სამეგრელო	ლარი საქართველო სულ
მეორე მსოფლიო ომის მონაწილეები	900,0	300,0	-	1 200,0
მკვეთრად გამოხატული შშმ პირები	31 800,0	21 600,0	32 250,0	85 650,0
მარჩენალდაკარგულები	44 700,0	12 900,0	8 100,0	65 700,0
დედ-მამით ობოლი არასრულწ.	1 200,0	300,0	300,0	1 800,0
ოთხ და მეტ არასრულწ.ოჯახები	10 650,0	6 450,0	12 600,0	29 700,0
100 წელს გადაც. მოქალაქეები	1 050,0	-	900,0	1 950,0
ბავშვობიდან ინვ. და უნარშეზღ. ბავშვები	22 950,0	15 300,0	18 000,0	56 250,0
სხვა მძიმე სოც.მდგომარეობაში მყოფი ოჯახები	126 350,0	24 350,0	44 050,0	194 750,0
დახმარება სულ	239 600,0	81 200,0	116 200,0	437 000,0

„აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ოკუპირებული ტერიტორიიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა საკუთრებაში/სარგებლობაში გადაცემულ საცხოვრებელ ობიექტებში მცირეფასიანი და გადაუდებელი სარემონტო სახის სამუშაოების ჩატარების წესის დამტკიცების შესახებ“ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკიდან იძულებით გადაადგილებულ

პირთა-დევნილთა მინისტრის 2020 წლის 27 იანვრის N07-მ/ს ბრძანების შესაბამისად, სამუშაოების თითოეული შემთხვევა ფინანსირდება არაუმეტეს 1 200 ლარის ოდენობით და აღნიშნული პროგრამისათვის 2020 წელს გათვალისწინებულია 23 000 ლარი. შესაბამისი კომისიების მიერ 2020 წლის 9 თვეში ათვისებულ იქნა 19 782,98 ლარი.

დიაგრამა N 2 ჩატარებული მცირეფასიანი და გადაუდებელისარემონტო სახის სამუშაოების დინამიკა

„აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ოკუპირებული ტერიტორიიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა საკუთრებაში/სარგებლობაში გადაცემულ საცხოვრებელ ობიექტებში სარემონტო-აღდგენითი სახის სამუშაოების ჩატარების წესი დამტკიცების შესახებ“ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა მინისტრის 2020 წლის 27 იანვრის N08-მ/ს ბრძანებით, სამინისტროს, ელექტრონული ტენდერის მეშვეობით, უნდა განეხორციელებინა სარემონტო აღდგენითი სახის სამუშაოების სახელმწიფო შესყიდვები (პროგრამისათვის გამოყოფილი ასიგნებები მ.წ. შეადგენდა 170 000 ლარს). თუმცა ასიგნებებით გათვალისწინებული თანხა მთლიანად მიმართულ იქნა მიზნობრივი პროგრამის „დევნილთა მოწყვლადი ჯგუფების დახმარება“ ფარგლებში, ხოლო მიმდინარე წლის ივლისში, აფხაზეთის ა/რ ბიუჯეტის დაგეგმილი ცვლილებისას, აღნიშნული პროგრამისათვის გათვალისწინებულ იქნა თანხა 80 000 ლარის ოდენობით. ამჟამად აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა სამინისტრო, ელექტრონული ტენდერის მეშვეობით, ახორციელებს სახელმწიფო შესყიდვებს (4 ობიექტზე მიმდინარეობს სარემონტო სამუშაოები, ხოლო 2 ობიექტზე გამოცხადებულია ელექტრონული ტენდერი).

„აფხაზეთიდან დევნილთათვის მართლზომიერ მფლობელობაში გადაცემულ ობიექტებზე ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობის შექმნის ხელშეწყობის წესის დამტკიცების შესახებ“ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა მინისტრის 2020 წლის 27 იანვრის N06-მ/ს ბრძანების შესაბამისად, აღნიშნული პროგრამისათვის 2020 წელს გათვალისწინებულია 4 900 ლარი და 2020 წლის 9 თვეში დაფინანსებულ იქნა 30 განაცხადი 1 181,76 ლარის ოდენობით.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ოკუპირებული ტერიტორიიდან იძულებით გადაადგილებულ (დევნილის სტატუსის მამიებელი) პირთა ფოტოიდენტურობის დადასტურებისა და მუდმივი საცხოვრებელი ადგილის დამდგენი კომისიის მიერ განხილულია 195 განცხადება, რომელთაგან მიღებულია 162 დადებითი, 28 უარყოფითი გადაწყვეტილება, ხოლო 5 განცხადება ადმინისტრაციულ წარმოებაშია.

„აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ლეგიტიმურად მცხოვრები - პირადობის ნეიტრალური მოწმობისა და ნეიტრალური სამგზავრო დოკუმენტის მიღებაზე უფლებამოსილი პირების ფოტოიდენტურობის დადასტურებისა და საცხოვრებელი

ადგილის დადგენის წესი“-ს შესაბამისადგანხილულია 39 განცხადება, რომელთაგან გაცემულია ერთი უარყოფითი დასკვნა.

სამართლებრივი დახმარების კუთხით იურიდიული კონსულტაციები გაეწია აფხაზეთიდან 262 იძულებით გადაადგილებულ პირს.

„სამხედრო სავალდებულო სამსახურში მოქალაქეთა 2020 წლის საგაზაფხულო გაწვევის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 30 იანვრის №62 დადგენილების საფუძველზე, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა სამინისტროს ტერიტორიული ორგანოების (ყოფილი წარმომადგენლობები) შესაბამისი სამსახურების მიერ სამხედრო სავალდებულო სამსახურში გაწვეულიქნა 19 წვევამდელი. ქვეყანაში ახალი კორონავირუსის მასობრივი გავრცელების პრევენციული ზომების მიღებამ მიმდინარე წლის 13 მარტიდან გამოიწვიაგაწვევის პროცესის შეჩერება, რომელიც განახლდა მ.წ. 1 ივნისიდან. გაწვეულთა რაოდენობამ შეადგინა 45 წვევამდელი. გაწვევის გადავადების მოსაკრებელი (2 000 ლარი) გადაიხადა 4 წვევამდელმა. რაც შეეხება „სამხედრო სავალდებულო სამსახურში მოქალაქეთა 2020 წლის საშემოდგომო გაწვევის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 29 ივლისის N474 დადგენილების შესრულების მიმდინარეობას, ამჟამად სამხედრო სავალდებულო სამსახურში გაწვეულია 38 წვევამდელი, ხოლო გაწვევიდან გადავადების მოსაკრებელი (2 000 ლარი) გადაიხადა 2 წვევამდელმა.

საანგარიშო პერიოდში სამინისტროს მიერ:

- სადეზინფექციო სამუშაოების ჩატარების მიზნით შეირჩა და შესაბამის უწყებასგადაეგზავნა 100-მდე კომპაქტური ობიექტის ნუსხა;
- უზრუნველყოფილ იქნა ოკუპირებული ტერიტორიიდან გადმოსული 800-მდე პირის საკარანტინო სივრცეებში და შემდგომ საცხოვრებელ ადგილებზე ტრანსპორტირება, რომლის ჯამურმა თანხამ შეადგინა 12 000 ლარი;
- განხორციელდა თვითიზოლაციასა და კარანტინში მყოფი დევნილი პირების იდენტიფიცირება და მათი კონსულტირება ლოკაციების მიხედვით 1022 პირი;
- დევნილ მოწყვლად ჯგუფებისათვის (9100 პირი) გაიცა სასურსათე პროდუქტები და სააღდგომო ნობათი;
- საპილოტე პროექტის ფარგლებში კომპაქტურობექტებში დარიგდა დისპენსერები და სადეზინფექციო ხსნარი;
- შპს „უშბა დისტილერის“ მიერ გადმოცემულიანტისეპტიკური ხსნარი და სხვადასხვა სახის ჰიგიენური საშუალებები გადაეცა 38 დევნილ ოჯახს.

2020 წლის 9 თვეში აფხაზეთის ა/რ 56 საბიუჯეტო ორგანიზაციიდან 25 ფინანსდებოდა აფხაზეთის რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან, 26 – საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან. 5 ორგანიზაცია იყო არასამეწარმეო.

ცხრილი N 6 აფხაზეთის საბიუჯეტო ორგანიზაციების მონაცემები შრომის შესახებ

დაფინანსება	დასაქმებული პერსონალი	დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურება	საშ. თვ. შრომის ანაზღ.
	კაცი	ათასი ლარი	ლარი
აფხაზეთის რესპ. ბიუჯეტიდან	981	9 114.9	1 032.4
საქართველოს ბიუჯეტიდან	1 194	9 244.4	860.3
სულ	2 176	18 359.3	937.5

იუსტიციისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის საკითხებში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის აპარატის მიერ:

- დევნილთა სოციალური დაცვისა და მათი საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების მიზნით, „აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ოკუპირებული ტერიტორიიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა სოციალური დაცვის მიზნით ერთჯერადი დახმარების გაცემის წესის დამტკიცების შესახებ“ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის დადგენილების პროექტზე ჩატარებული სამართლებრივი ექსპერტიზების შედეგად, უზრუნველყოფილ იქნა აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის 2020 წლის 23 იანვრის N4 დადგენილების გამოქვეყნება „საქართველოს საკანონმდებლო მაცნეს“ ვებგვერდზე. აღნიშნული დოკუმენტით რეგულირდება აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკიდან დევნილ მოქალაქეებზე (ოჯახებზე) ერთჯერადი მატერიალური დახმარების გაწევა;

- შემუშავდა „საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე არსებული უძრავი ქონების დეკლარირებისა და აღრიცხვის მიზნით გასატარებელ ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 6 აგვისტოს N400 დადგენილებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტი, რომელიც მიზნად ისახავს აფხაზეთის ა/რ მთავრობის, როგორც ლეგიტიმური ხელისუფლების როლის ამაღლებასა და აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე დევნილთა და სხვა (პირადობის ნეიტრალური მოწმობის ან/და ნეიტრალური სამგზავრო დოკუმენტების მქონე) პირთა ქონებრივი უფლებების დაცვის კუთხით საკანონმდებლო ბაზის დახვეწას, აფხაზეთის ა/რ მთავრობის უფლებამოსილი ორგანოების ჩართულობით აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიებზე არსებული უძრავი ქონების დეკლარირებისა და აღრიცხვის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების წარმატებით განხორციელებას;

- გაიმართა შეხვედრასაქართველოს სახალხო დამცველის აპარატთან, სადაც გადაწყდა თანამშრომლობა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე მცხოვრებ დევნილთა სხვადასხვა პრობლემატურ სამართლებრივ საკითხებთან დაკავშირებით;

- გაწეულ იქნა მნიშვნელოვანი საქმიანობა ისეთ საკითხებზე, როგორც არის ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების დაფუძნება, დაფუძნების პროცედურები, თავმჯდომარის არჩევის წესი, უფლებამოსილებები და პასუხისმგებლობა, ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობის წევრთა მონაწილეობა გადაწყვეტილების მიღების პროცესში. აღნიშნული მიმართულებით შედგა საქმიანი შეხვედრები და სამართლებრივი კონსულტაციები გაეწია ქ. ბათუმში, ქ. ზუგდიდში, ქ. წყალტუბოში, ქ. ფოთში და ქ. ბორჯომში მცხოვრებ დევნილ მოქალაქეებს.

საანგარიშო პერიოდში ხორციელდებოდა ოკუპირებული აფხაზეთის ე.წ. ხელისუფლების ოფიციალურ ვებ-გვერდებზე, სოციალურ ქსელებსა და რუსულენოვანი მედიის მიერ გამოქვეყნებულ მასალებზე დაყრდნობით ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მიმდინარე მოვლენებისა და ადამიანის უფლებების დარღვევის შესახებ ინფორმაციის მოძიება და დამუშავება. მომზადდასტატიები, რომლებიც ეყრდნობოდა ღია წყაროებს და მასში ასახულ იქნა ოკუპირებულ ტერიტორიებზე დაფიქსირებული ადამიანის უფლებების ისეთი უხეში დარღვევები, როგორც არის სიცოცხლის უფლების ხელყოფა, უკანონო დაკავებები, თავისუფალი გადაადგილების შეზღუდვა, საკუთრების უფლების ხელყოფა, მშობლიურ ენაზე განათლების მიღების უფლების შეზღუდვა და სხვა. აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე ბავშვთა უფლებების დარღვევასთან დაკავშირებით ღია წყაროებში არსებული ინფორმაციის გარდა, მოძიებულ იქნა აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრები აფხაზი ეროვნების ადამიანების მიერ მოწოდებული ინფორმაციებიც. გარდა ამისა, მოძიებულ და დამუშავებულ იქნა სხვადასხვა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია:

➤ აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე ქართველთა უძრავი ქონების გაყიდვის საკითხი;

➤ აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე ე.წ. ახალი პასპორტის მიღებისა და უცხო ქვეყნის მოქალაქეებზე და მოქალაქეობის არმქონე პირებზე საცხოვრებელი და კომერციული უძრავი ქონების გასხვისებასთან დაკავშირებული საკითხები;

➤ აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრებ აბიტურიენტთათვის რუსეთში განათლების მიღების საკითხი;

➤ აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე ნავთობისა და გაზის მოსაპოვებლად ლიცენზიის გაცემისა და ბინადრობის ნებართვის გაცემასთან დაკავშირებული საკითხები.

ჩართულობის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმისა და აფხაზეთის ა/რ ბიუჯეტით განსაზღვრული პრიორიტეტების გათვალისწინებით, მინისტრის აპარატის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ საქმიანობად განსაზღვრული იყო სამოქალაქო ინტეგრაციის მიმართულებით აფხაზეთის ა/რ აღმასრულებელი ხელისუფლების საქმიანობის კოორდინაცია, რომელსაც მინისტრის აპარატი ახორციელებდა გრძელვადიანი პროგრამით „სამშვიდობო ინიციატივები, სამოქალაქო ინტეგრაცია, ნდობის აღდგენის მხარდაჭერა და დიალოგისკენ მიმართული შესაძლებლობების გაძლიერება“. პროგრამა შედგება რამდენიმე ქვეპროგრამისაგან:

- ქვეპროგრამის „ქართველი და აფხაზი ახალგაზრდების ჩართულობა ნდობის აღდგენისა და შერიგებისათვის, აფხაზეთის დღისადმი მიძღვნილი კვირეული“ ფარგლებში:

➤ ა(ა)იპ „ჯადოსნურ ხმებ“-თან ერთად ჩატარდა ღონისძიება „პანდემია და წარმატებული საქართველო“;

➤ წინანდალში განხორციელდა პროექტი „სამშვიდობო გზავნილი“, რომლის მიზანი იყო ადგილობრივი და საერთაშორისო საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე არსებული მდგომარეობის შესახებ;

➤ ქ. ფოთში გაიმართა ღონისძიება „ჩართულობა ნდობის აღდგენისა და შერიგებისათვის - შავი ზღვის არტ-პლენერი „მარინისტები“. პროექტი მიზნად ისახავდა აფხაზეთელი მხატვრების პოპულარიზაციას, მარინისტი მხატვრების შემოქმედებითი ურთიერთობების გაღრმავებასა და განვითარებას, ხელოვანთა დახმარებით ქართულ-აფხაზური ურთიერთობების წახალისებას. ღონისძიებამ ხელი შეუწყო აფხაზეთის თემატიკაზე მომუშავე ხელოვანების პოპულარიზაციას შავი ზღვის რეგიონში. საქართველოში დაფუძნდა ყოველწლიური შავი ზღვის არტ-პლენერი, სადაც შეიქმნა მხატვრული ნამუშევრები, გაღრმავდა ურთიერთობები „მარინისტ“ მხატვრებს შორის;

➤ შპს „კრეარტივი“/“creARTive“-თან პარტნიორობით მარტვილში (სალხინო) ჩატარდა ღონისძიება სახელწოდებით „სალხინოს კამერული მუსიკის ფესტივალი“. ღონისძიება მოიცავდა 2 საკონცერტო საღამოსა და აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ მხატვართა ნამუშევრების ორდღიან გამოფენა-გაყიდვას. ფესტივალის მეორე დღე „ქართული სიმღერის დღე“ - 27 სექტემბერი - სოხუმში გამირულად დაღუპულ ქართველთა ხსოვნას მიეძღვნა.

- ქვეპროგრამის „მშვიდობის ლაბორატორია, ნდობის აღდგენისა და შერიგების რესურსები“ ფარგლებში განხორციელდა:

➤ ეთნიკურად აფხაზ ხელოვანთა მიერ შექმნილი სრულმეტრაჟიანი ფილმის პრეზენტაცია;

➤ ბორჯომში გაიმართა შეხვედრა-ტრენინგი აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური და სამართლებრივი ცნობიერების ამაღლებისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის შესახებ;

➤ საერთაშორისო პროექტი „დიასპორები ერთიანი საქართველოსთვის, სახალხო დიპლომატიის როლი ქართულ-აფხაზურ ურთიერთობებში“. პროექტის განხორციელების ლოკაციები იყო ამსტერდამი, ჰააგა (ნიდერლანდების სამეფო), ბრიუსელი, ბელგია;

➤ ჟურნალისტებისთვის გამოცხადდა ონლაინ კონკურსი სახელწოდებით „ენგურს იქით სანაპირო“. ჟიურის მიერ გამოვლინდა 8 საუკეთესო ჟურნალისტური ნამუშევრის ავტორი, რომელთაც გადაეცათ სამახსოვრო საჩუქრები და სერთიფიკატები, ხოლო ჟურნალისტებს, რომლებიც წლების მანძილზე აქტიურად მუშაობდნენ აფხაზეთთან დაკავშირებულ საკითხებზე და განსაკუთრებული წვლილი მიუძღვით აღნიშნული თემის ინტენსიურად გაშუქებაში, გადაეცათ სპეციალური სახელობითი ჯილდოები;

➤ ჩატარდა ონლაინ-კონკურსი მხატვრებისთვის „აფხაზეთი ფერებში“. კონკურსის მიზანი იყო აფხაზეთის თემატიკაზე შესრულებული ფერწერული ნამუშევრების წარმოდგენა. მონაწილეობა მიიღო 27 ხელოვანმა და შემოვიდა 31 ნამუშევარი, რომელთაგან გამოვლინდა 10 საუკეთესო. ასევე კონკურსის ფარგლებში დაიბეჭდა კატალოგი, რომელშიც შევიდა გამარჯვებულებისა და მონაწილეების ფერწერული ნამუშევრები;

➤ ფოთსა და ზუგდიდში განხორციელდა პროექტები „ჯანსაღი ცხოვრების წესი და ბუნებაზე ზრუნვა - ჩვენი არჩევანია“;

• ქვეპროგრამის „დიასპორების ჩართულობა ნდობის აღდგენისა და შერიგების პროცესებში“ ფარგლებში მინისტრის აპარატსა და ფონდს „დიასპორების ალიანსი საქართველოსთვის“ შორის გაფორმებული ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმით, შეიქმნა ონლაინ გაკვეთილების პლატფორმა "გაკვეთილები საზღვრების გარეშე", რომლის მიზანი იყო ახალგაზრდული ხიდების მშენებლობა საქართველოში მყოფ ქართველ ახალგაზრდებსა და ემიგრაციაში მყოფ ქართველ თანატოლებს შორის. პროექტში „გაკვეთილები საზღვრების გარეშე“ წარმოდგენილი იყო ონლაინ გაკვეთილების 2 მიმართულება - შემეცნებით-გასართობი და კალიგრაფიის ონლაინ გაკვეთილები, რომლებსაც საქართველოში მყოფი ქართველი პედაგოგები უძღვებოდნენ.

• ქვეპროგრამის „თემატური გზავნილები სამშვიდობო, ევროპულ და ევროატლანტიკურ საკითხებში“ ფარგლებში ჩატარდა ფოტოკონკურსი სახელწოდებით „საერთო ტრადიციებით საერთო მომავლისკენ“, რომლის მიზანი იყო საკონკურსო თემების ერთი კადრით გადმოცემა, ე.წ. „მესიჯ ბოქსებად“ გარდაქმნა და ენგურს მიღმა დარჩენილი ჩვენი თანამოქალაქეებისთვის გაგზავნა. მოეწყო 10 საუკეთესო ფოტონამუშევრის გამოფენა.

გაფორმდა ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმები შემდეგ ორგანიზაციებთან:

- საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი;
- ა(ა)იპ „საერთაშორისო კულტურულ-საგანმანათლებლო ცენტრი“;
- ა(ა)იპ „იძულებით გადაადგილებულ ქალთა ასოციაცია თანხმობა“;
- ა(ა)იპ „ჯადოსნური ხმები“;
- ა(ა)იპ „სულიერების ცენტრი“;
- აფხაზეთის ა/რ სავაჭრო-სამრეწველო პალატა;
- საქართველოს მხატვართა კავშირი;
- დიასპორების ალიანსი საქართველოსთვის;
- შპს „კრეარტივი“ / “creARTive”;
- სსიპ „კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სააგენტო“.

ახალი კორონავირუსის COVID-19 გავრცელებასთან დაკავშირებით ქვეყანაში შექმნილი მდგომარეობიდან გამომდინარე, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სამთავრობო სტრუქტურებს მოუხდა სერიოზული კორექტივების შეტანა მუშაობის დღის წესრიგში. თანამშრომლების ნაწილი გადაყვანილ იქნა მუშაობის დისტანციურ რეჟიმზე.

შემუშავდა კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელების საწინააღმდეგო პრევენციული ღონისძიებების გეგმა. სამუშაო ფართეზე ჩატარდა რეკომენდირებული სადეზინფექციო სამუშაოები, თანამშრომლები უზრუნველყოფილ იყვნენ სპეციალური სადეზინფექციო საშუალებებით, პირბადეებით და ხელთათმანებით. შემოღებულ იქნა თანამშრომელთა ყოველდღიური თერმოსკრინინგი.

კომპანია „კარფურის“ თანადგომით აღნიშნულ პერიოდში დახმარება გაეწია მარჩენალდაკარგულის სოციალური სტატუსის მქონე 25 არასრულწლოვან ბავშვს. ასევე, სამშენებლო კომპანია „ფანი დეველოპმენტის“ პარტნიორობით, სხვადასხვა სოციალური კრიტერიუმების გათვალისწინებით (ომის ვეტერანი, სოციალურად დაუცველი და სხვა) დახმარება გაეწია 20 ოჯახს.

სოციალური სფერო

ჯანდაცვა

2020 წლის 9 თვეში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, აფხაზეთის მოსახლეობისათვის სახელმწიფო ჯანდაცვითი პროგრამების მიღმა არსებული სადიაგნოსტიკო-სამკურნალო სერვისის ცალკეული სახეების ხელმისაწვდომობის მიზნით, ბიუჯეტის ფარგლებში, ახორციელებდა სხვადასხვა მიზნობრივ პროგრამებს.

• აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე ლეგიტიმურად მცხოვრებ მოქალაქეთა ამბულატორიული დახმარების პროგრამა მოიცავდა შემდეგ კომპონენტებს:

➢ კომპიუტერული ტომოგრაფიული გამოკვლევების კომპონენტი ითვალისწინებდა გამოკვლევას კომპიუტერულ ტომოგრაფზე კონტრასტით, რომლის სკანერი არანაკლებ 128 შრიანი სისტემაა. პროგრამის ბიუჯეტმა შეადგინა 56 470 ლარი და მოიცავდა 350 ეპიზოდის დაფინანსებას. ხორციელდებოდა შპს „რეგიონულ ჰოსპიტალში“.

	დაფ. ბენეფიციართა რაოდენობა	ეპიზოდი	ანაზღაურებული თანხა, ლარი
2020/9 თვე	168	245	39 652,0

➢ კომპიუტერული ტომოგრაფიული გამოკვლევები დასავლეთ საქართველოს რეგიონში. ელ. ტენდერის შედეგად გამარჯვებული გახდა სს „ევექსის ჰოსპიტლები“-ზუგდიდის რეფერალური ჰოსპიტალი და ითვალისწინებდა გამოკვლევას კომპიუტერულ ტომოგრაფზე კონტრასტით და კონტრასტის გარეშე. პროგრამის ბიუჯეტმა შეადგინა 20 400,0 ლარი (90 ეპიზოდი). პროგრამის განხორციელება დაიწყო სექტემბრიდან.

	დაფ. ბენეფიციართა რაოდენობა	ეპიზოდი	ანაზღაურებული თანხა, ლარი
2020/9 თვე	2	2	430,0

➢ ბირთვული მაგნიტურ-რეზონანსული ტომოგრაფიული მომსახურების კომპონენტი ითვალისწინებდა გამოკვლევების ჩატარებას ნარკოზისა და კონტრასტის გარეშე, ანგიოგრაფიით და ნარკოზით ბირთვულ მაგნიტურ-რეზონანსულ ტომოგრაფზე, რომლის მაგნიტური ველის ინდუქტივობა არანაკლებ 3 ტესლაა.

პროგრამის ბიუჯეტმა შეადგინა 207 650,0 ლარი და მოიცავდა 800 ეპიზოდის დაფინანსებას. ხორციელდებოდა შპს „კავკასიის მედიცინის ცენტრში“.

	დაფ. ბენეფიციართა რაოდენობა	ეპიზოდი	ანაზღაურებული თანხა, ლარი
2020/9 თვე	440	499	128 490,0

➤ ინსტრუმენტული გამოკვლევების კომპონენტი ითვალისწინებდა თავის ტვინისა და ქვედა კიდურების დოპლეროგრაფიას, ციფრულ რენტგენოგრაფიას, ელექტროენცეფალოგრაფიას, ართროექსკოპიას და ულტრაბგერით დენსიტომეტრიას. ბიუჯეტმა შეადგინა 20 800,0 ლარი და მოიცავდა 398 ეპიზოდის დაფინანსებას. ხორციელდებოდა შპს „ავერსის კლინიკაში“.

	დაფ. ბენეფიციართა რაოდენობა	ეპიზოდი	ანაზღაურებული თანხა, ლარი
2020/9 თვე	217	323	17 745,0

➤ ენდოსკოპიური გამოკვლევის კომპონენტი ითვალისწინებდა ეზოფაგოდუოდენოსკოპიას, კოლპოსკოპიას, კოლონოსკოპიას. ბიუჯეტმა შეადგინა 18 877,0 ლარი და მოიცავდა 171 ეპიზოდის დაფინანსებას. ხორციელდებოდა სს „ერისთავის სახ. ექსპერიმენტული და კლინიკური ქირურგიის ეროვნულ ცენტრში“.

	დაფ. ბენეფიციართა რაოდენობა	ეპიზოდი	ანაზღაურებული თანხა, ლარი
2020/9 თვე	130	109	12 395,60

➤ სარეაბილიტაციო მკურნალობის კომპონენტის ბიუჯეტი განისაზღვრა 27 720,0 ლარით. ელექტრონულ ტენდერში გაიმარჯვა თბილისის ბალნეოლოგიურმა კურორტმა.

	დაფ. ბენეფიციართა რაოდენობა	ეპიზოდი	ანაზღაურებული თანხა, ლარი
2020/9 თვე	64	1362	16 344,0

➤ სისხლის მიმოქცევის სისტემის სკრინინგული გამოკვლევების კომპონენტი ითვალისწინებდა ექიმ-კარდიოლოგის კონსულტაციას და ექოკარდიოგრაფიას, სრული ლიპიდური სპექტრის განსაზღვრას, 24-საათიანი ეკგ მონიტორინგს და ფიზიკური დატვირთვის სინჯს-ტრედმილს. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 25 850,0 ლარით და მოიცავდა 570 ეპიზოდის დაფინანსებას. ელექტრონული ტენდერის შედეგად გამარჯვებული გახდა შპს „ნიუ ჰოსპიტალსი“.

	დაფ. ბენეფიციართა რაოდენობა	ეპიზოდი	ანაზღაურებული თანხა, ლარი
2020/9 თვე	126	239	11 059,0

➤ აბილიტაციის კომპონენტის მიზანს წარმოადგენდა მენტალური განვითარების დარღვევის მქონე ბავშვთა მაქსიმალური სოციალური ადაპტაცია და საზოგადოების

დამოუკიდებელ და აქტიურ წევრად ჩამოყალიბების შესაძლებლობის ფორმირება. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 40 000,0 ლარით. ელექტრონული ტენდერის შედეგად გაიმარჯვა ააიპ „სარეაბილიტაციო და სოციალური ადაპტაციის ცენტრმა აისი“. ქვეყანაში არსებული პანდემიის გამო პროგრამის განხორციელება დაიწყო ივლისიდან.

	დაფ. ბენეფიციართა რაოდენობა	ეპიზოდი	ანაზღაურებული თანხა, ლარი
2020/9 თვე	28	279	7 415,0

• აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე ლეგიტიმურად მცხოვრებ მოქალაქეთა ჰოსპიტალური დახმარების პროგრამა წარმოდგენილი იყო 2 კომპონენტით:

➤ კორონარული ანგიოგრაფიის კომპონენტის ბიუჯეტმა შეადგინა 35 000,0 ლარი და მოიცავდა 70 ეპიზოდის დაფინანსებას. ელექტრონული ტენდერის შედეგად გამარჯვებული გახდა შპს „ავერსის კლინიკა“.

	დაფ. ბენეფიციართა რაოდენობა	ანაზღაურებული თანხა, ლარი
2020/9 თვე	24	12 000,0

➤ მენჯ-ბარძყის ენდოპროთეზირების კომპონენტის ბიუჯეტი განისაზღვრა 60 750,0 ლარით და ითვალისწინებდა 15 ეპიზოდის დაფინანსებას. ელექტრონულ ტენდერში გამარჯვებული გახდა შპს „ნიუ ჰოსპიტალი“.

	დაფ. ბენეფიციართა რაოდენობა	ანაზღაურებული თანხა, ლარი
2020/9 თვე	11	44 550,0

• აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა გასვლითი პროფილაქტიკური სამედიცინო გასინჯვების პროგრამის მიზანია ადგილზე ინსტრუმენტული და ლაბორატორიული გამოკვლევების გზით ავადობის აქტიური გამოვლენა და დევნილთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.

პროგრამის ბიუჯეტი შეადგენდა 60 000 ლარს, მათ შორის მედიკამენტების შესყიდვაზე გათვალისწინებული იყო 45 000 ლარი.

ცხრილი N 7 გასვლითი სამედიცინო ღონისძიებები

რეგიონი	გასინჯულ ბენეფიციართა რ-ბა	ვიზიტი
მესტია	262	800
ჭუბერი	115	400
სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონი	377	1200

ახალი კორონავირუსის (COVID-19) პანდემიის პირობებში, ვირუსის გავრცელების თავიდან აცილების მიზნით, შეუძლებელი გახდა წლის განმავლობაში დაგეგმილი პროფსამედიცინო გასინჯვების ჩატარება თბილისსა და რეგიონებში. „აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა გასვლითი პროფილაქტიკური სამედიცინო

გასინჯვების პროგრამის“ მედიკამენტებით უზუნველყოფის კომპონენტის ფარგლებში, მესტიის მუნიციპალიტეტში გასვლითი ღონისძიების შემდეგ, სამინისტროში ნაშთის სახით დარჩენილი კონსოლიდირებული ტენდერით შესყიდულ მედიკამენტებს დაემატა ჰუმანიტარული გზით მიღებული მედიკამენტები. მიზანშეწონილად ჩაითვალა, შესაძლებლობის ფარგლებში, აფხაზეთიდან დევნილებს დახმარება გაწეოდა ინდივიდუალურად, მათ მიერ შემოტანილი ფორმა IV-100/ა-ს და მიღება-ჩაბარების აქტის საფუძველზე. აღსანიშნავია, რომ საანგარიშო პერიოდში აფხაზეთიდან დევნილი 110 პირი დაკმაყოფილდა მედიკამენტებით.

• *აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა სოციალური მხარდაჭერის პროგრამა*

„აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის 2020 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ“ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის კანონის საფუძველზე, აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა სოციალური მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში დამატებით გამოყოფილ იქნა 230 000,0 ლარი მიზნობრივად გამოყენებისთვის, საიდანაც 130 000,0 ლარი მიმართულ იქნა „აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა სოციალური მხარდაჭერის პროგრამის სამედიცინო დანიშნულების საგნებისა და დამცავი აღჭურვილობის შეძენა“ კომპონენტის პროგრამის რეალიზაციისათვის.

პროგრამა წარმოდგენილი იყო შემდეგი კომპონენტებით:

➤ ჰოსპიტალური მომსახურებისა და ამბულატორიული ოპერაციული მკურნალობის დაფინანსების ხელშეწყობის პროგრამა

	დაფ. ბენეფიციართა რაოდენობა	ანაზღაურებული თანხა, ლარი
2020/9 თვე	583	346 124,06

➤ ონკოპაციენტებისათვის არაკლასიფიცირებული მედიკამენტებით თანადაფინანსების კომპონენტის პროგრამა

	დაფ. ბენეფიციართა რაოდენობა	ანაზღაურებული თანხა, ლარი
2020/6 თვე	44	59 682,39

➤ რადიო (სხივური) და ქიმიოთერაპიის თანადაფინანსების კომპონენტის პროგრამა

	დაფ. ბენეფიციართა რაოდენობა	ანაზღაურებული თანხა, ლარი
2020/9 თვე	122	65 068,95

➤ სამედიცინო დანიშნულების საგნებისა და დამცავი აღჭურვილობის შეძენა. პროგრამის ბიუჯეტი განისაზღვრა 130 000,0 ლარით. COVID-19 ინფექციის გავრცელების პრევენციის მიზნით შეძენილი იქნა 11738,05 ლარის ღირებულების სამედიცინო დანიშნულების საგნები, ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები.

- *აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ აგრეთვე აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მომუშავე ექიმების და საშუალო სამედიცინო პერსონალის გადამზადების პროგრამა* ითვალისწინებს სამედიცინო პერსონალისათვის მედიცინის თანამედროვე მიდგომების თეორიული და პრაქტიკური უნარ-ჩვევების სწავლებას. ქვეყანაში შექმნილი ვითარებიდან გამომდინარე, პროგრამის განხორციელება დროებით შეჩერდა.

ცხრილი N8 სამინისტროს მიერ 2020 წლის 9 თვეში ჯანდაცვის პროგრამების ფარგლებში გაწეული დახმარება

ბენეფ. რაო-ბა სულ	ჯანდაცვითი პროგრ. ფარგლებში	პროფსამედიცინო გასინჯვები	სოც. მხარდაჭერის პროგრ. ფარგლებში
2 336	1 210 (3 092 ეპიზოდი)	377	749

სამინისტროს საქმიანობის ერთ-ერთი მიმართულებას წარმოადგენდა ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები აფხაზი მოქალაქეებისათვის სამედიცინო დახმარების გაწევის საორგანიზაციო საკითხებში მონაწილეობა, მათი ჯანმრთელობის მდგომარეობის მონიტორინგი, განსახლება და შექმნილი პრობლემების დროს დაუყოვნებელი რეაგირება.

2020 წლის 9 თვეში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს დახმარებისათვის მიმართა ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრებმა 316 პირმა (საქართველოს მოქალაქეობის არმქონე) და ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრებმა 44 დევნილმა (საქართველოს მოქალაქეობის დამადასტურებელი მოქმობის მქონე). საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს კომისიის ოქმით დაფინანსდა 564 ბენეფიციარი.

სამინისტრო აქტიურად იყო ჩართული ყველა საორგანიზაციო რგოლში - დაწყებული პაციენტის სამეგრელო-აფხაზეთის ადმინისტრაციულ საზღვარზე გადმოყვანის პროცედურებიდან, დამთავრებული სპეციალიზებულ კლინიკებში მათი სამედიცინო მომსახურების მონიტორინგით. შემდგომი მკურნალობის დაფინანსების უზრუნველყოფის მიზნით, სამინისტრო შუამდგომლობდა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს წინაშე რეფერალური პროგრამის ფარგლებში დაფინანსების თაობაზე და ამავე დროს იღებს ვალდებულებებს ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრებ ბენეფიციართათვის თანანდაფინანსების თაობაზე სამინისტროს „კოსპიტალური მომსახურებისა და ამბულატორიული ოპერაციული მკურნალობის დაფინანსების ხელშეწყობის პროგრამის“ ფარგლებში. 9 თვის მონაცემებით დაფინანსდა ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრები 19 ბენეფიციარი საერთო თანხით 22 800,0 ლარი.

COVID-ინფექციის პრევენციისა და მისგან გამოწვეული გართულებების თავიდან აცილების მიზნით, აფხაზეთის ა/რ მთავრობის მიერ სამინისტროს 2020 წლის ბიუჯეტში გათვალისწინებულ იქნა დამატებით 230 000,0 ლარი „აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა სოციალური მხარდაჭერის პროგრამის“ ფარგლებში, საიდანაც 130 000,0 ლარი მიმართულ იქნა „სამედიცინო დანიშნულების საგნებითა და დამცავი აღჭურვილობის შეძენის კომპონენტის“ რეალიზაციისთვის. აღნიშნული კომპონენტის ფარგლებში, საჭიროებიდან გამომდინარე და ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის რეკომენდაციების გათვალისწინებით, შესყიდულ იქნა 119 166,90 ლარის სადეზინფექციო და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები. სამედიცინო დანიშნულების საგნები და სამედიცინო აპარატურა, მათ შორის ისეთი სასიცოცხლო მნიშვნელობის, როგორცაა ჟანგბადის კონცენტრატორი, კარდიომონიტორი, პულსოქსიმეტრი, დისტანციური თერმომეტრი და სხვ. შესყიდული და ჰუმანიტარული გზით გადმოცემული სამედიცინო საშუალებები, მედიკამენტები და ინვენტარი საერთო ღირებულებით სულ 101 694,28 ლარი, მოთხოვნის შესაბამისად, ეტაპობრივად გადანაწილდა ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მდებარე სამედიცინო დაწესებულებებზე - ა(ა)იპ გალის ცენტრალური რაიონული საავადმყოფო, ა(ა)იპ ნაბაკევის სამედიცინო ამბულატორია, ა(ა)იპ საბერიოს

სამედიცინო ამბულატორია, ა(ა)იპ ოტობაიას სამედიცინო ამბულატორია, სოხუმისა და ტყვარჩელის სამედიცინო დაწესებულებები.

მედიკამენტები და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებები გადაეცა აგრეთვე შპს „აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა ზუგდიდის პოლიკლინიკას“, სადაც პანდემიის გამო გაიზარდა როგორც საზღვრისპირა სოფლებში, ასევე ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის მომართვიანობა. ზუგდიდის მუნიციპალიტეტში რუხის ადმინისტრაციულ საზღვართან გაიხსნა ზუგდიდის დევნილთა პოლიკლინიკის ექიმებით დაკომპლექტებული და აფხაზეთის ა/რ ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ სამედიცინო მოწყობილობებით აღჭურვილი საველე ჰოსპიტალი. გარდა ამისა, განმუხურში და ანაკლიაში მოქმედებს საკარანტინო დაწესებულებები. სამინისტრო ახორციელებს კარანტინის რეჟიმში მყოფი პირების, განსაკუთრებით ოკუპირებული ტერიტორიიდან გადმოსული მოქალაქეების, სამედიცინო საკითხების მოგვარებას და მათი მედიკამენტებით უზრუნველყოფის ხელშეწყობას. შესწავლილ იქნა ოკუპირებულ ტერიტორიაზე სამედიცინო ამბულატორიებისა და მოსახლეობის საჭიროება მედიკამენტებთან დაკავშირებით. ჰუმანიტარული გზით მიღებული 23 453,94 ლარის მედიკამენტები (შპს „ავერსი-ფარმა“, შპს „პსპ-ფარმა“, შპს „ბიოფარმი“, შპს „ნეოფარმი“) და კონსოლიდირებული ტენდერის ფარგლებში შესყიდულ იქნა 838.77 ლარის ლარის მედიკამენტები გადაეცა ა(ა)იპ გალის ცენტრალურ რაიონულ საავადმყოფოს, საიდანაც, საჭიროების შესაბამისად, გადანაწილდა ნაბაკევის, საბერიოსა და ოტობაიას სამედიცინო ამბულატორიებზე, ასევე, სოხუმის სამედიცინო დაწესებულებაზე.

European Union Monitoring Mission in Georgia, ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისია საქართველოში“ მიერ დაფინანსებული საგრანტო პროგრამის „COVID-19 მზაობა და რეაგირება“ ფარგლებში აფხაზეთის ა/რჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო ახორციელებს 41 955,92 ევროს (რაც 142 440.35 ლარის ეკვივალენტური იყო გადმოცემის დროს) ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებისა და სადიაგნოსტიკო ტესტების შესყიდვას ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მოქმედი ოთხი სამედიცინო დაწესებულების საჭიროებების ნაწილობრივ უზრუნველყოფის მიზნით.

აღსანიშნავია, რომ სამინისტრომ ორიენტაცია აიღო ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მოქმედ აპარატურაზე თავსებად უმაღლესი ხარისხის, საერთაშორისო სერტიფიკატის მქონე (CE-IVD და/ან FDA(USA), ვალიდურ ტესტ-სისტემებზე. იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს ბაზარზე ხარისხიანი ოკუპირებულ ტერიტორიაზე არსებულ აპარატურაზე თავსებადი ტესტების ერთეულის ფასი ბევრად აღემატება საერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ მოწოდებული პროგრამის ბიუჯეტში გათვალისწინებულს, საერთაშორისო ორგანიზაციასთან შეთანხმებით მოხდა PCR-ტესტების სახეობის, რაოდენობის დაკორექტირება (შემცირება) და მარტივი, მაგრამ ვალიდური ანტისხეულებზე Ig G/Ig M დაფუძნებული სწრაფი ტესტების ჩართვა (ოკუპირებული ტერიტორიის დიდი ნაწილისთვის არ არის ხელმისაწვდომი PCR ტესტირების ჩატარება PCR-ანალიზატორის არქონის გამო) პროგრამის ბიუჯეტში ტესტების შესყიდვისთვის გათვალისწინებული ჯამური ღირებულების 39 750,0 ევრო (134 951,25 ლარი) შენარჩუნებით. გრანტის ფარგლებში შესყიდვა წარმართება 2 ეტაპად მიმწოდებლების შესამღებლობებიდან გამომდინარე და გათვალისწინებით - პირველ ეტაპზე გამოცხადდა ელექტრონული ტენდერი (NAT 200014707) დიაგნოსტიკური ტესტების შესყიდვის მიზნით. სახელშეკრულებო თანხამ შეადგინა 129 940 ლარი, ხოლო მეორე ეტაპზე მოხდება ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების შესყიდვა ელექტრონული ტენდერით.

საანგარიშო პერიოდში აფხაზეთის ა/რ მთავრობასა და ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნულ ცენტრს შორის გაფორმებული მემორანდუმის ფარგლებში,

„აბასთუმნის ფილტვის ცენტრში“ ფილტვის ქრონიკულ დაავადებათა რეაბილიტაციის კურსის ჩატარების მიზნით გაიგზავნა 48 ბენეფიციარი.

რეფერალური ობიექტით (საცხოვრისი) ისარგებლა ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე ლეგიტიმურად მცხოვრებმა 16-მა ბენეფიციარმა თანმხლებ პირებთან ერთად (სულ 24 პირი). თითოეული მოსარგებლის ჩასახლება აღნიშნულ ობიექტზე განხორციელდა „აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს რეფერალური ობიექტით სარგებლობის წესის“ (მინისტრის ბრძანება N46, 19.02.2016წ.) შესაბამისად.

განათლება, კულტურა, სპორტი

საანგარიშო პერიოდში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლებისა და კულტურის სამინისტროს მიერ განხორციელდა შემდეგი პროგრამები და ქვეპროგრამები:

- *სასკოლო ინფრასტრუქტურისა და სასწავლო გარემოს გაუმჯობესება*

წლის საანგარიშო პერიოდში კომისიამ განიხილა აფხაზეთის საჯარო სკოლების და გალის რაიონის საგანმანათლებლო რესურსცენტრის მიერ წარმოდგენილი ოკუპირებული გალის რაიონის 30 სკოლის განაცხადი.

სკოლა	სამუშაო	თანხა, ლარი
სსიპაფხაზეთისN5 საჯაროსკოლა	სარეაბილიტაციოსამუშაოებისათვისსამშენებლომასალი სშეძენა	1 227,10
	იატაკის შეცვლა	2 082,0
სსიპაფხაზეთისN11 საჯაროსკოლა	იატაკისსაფარის შეძენა	1 650,0
სსიპაფხაზეთისN2 საჯაროსკოლა	დერეფნისიატაკისრეაბილიტაცია	8 000,0
სსიპ აფხაზეთისN6 საჯაროსკოლა	ეზოსასფალტისსაფარისრეაბილიტაცია	810,50
სსიპაფხაზეთისN7 საჯაროსკოლა	რესურსოთახისკეთილმოწყობა	2 690,0
სსიპაფხაზეთისN15 საჯაროსკოლა	ჭიშკრისშეძენა	2 600,0
სსიპაფხაზეთის N21 საჯაროსკოლა	შენობის წყლის საწრეტის რეაბილიტაცია	690,0
ოკუპირებულიგალ ისრაიონის 30 სკოლა	საკანცელარიონივთებიუზრუნველყოფა	5 250,0

- *წარმატებული ახალგაზრდების მხარდაჭერის პროგრამა*

პროგრამის ფარგლებში, განხილულ იქნა 275 (მ.შ. მე-3 კვარტალში - 154) განცხადება. განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით დაფინანსდა 227 (მ.შ. მე-3 კვარტალში - 135) წარმატებული ახალგაზრდა აფხაზეთიდან;

- *აფხაზეთის ენის პედაგოგთა ფინანსური მხარდაჭერა*

აფხაზეთისსაჯაროსკოლებისაფხაზეთიენისპედაგოგებიდაფინანსდნენ 350,0 ლარით;

- *აკადემიკოს ილია ვეკუას სახელობის სტიპენდია*

ქვეპროგრამის ფარგლებში შექმნილმა კომისიამ განიხილა სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან შემოსული 1 წარდგინება. ილია ვეკუას სახელობის სტიპენდია მიენიჭა სსიპ - სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა, მათემატიკის, ტექნოლოგიებისა და ფარმაციის ფაკულტეტის ქიმიური ექსპერტიზის სამაგისტრო პროგრამის I კურსის სტუდენტს დარეჯან ირემაშვილს;

- კულტურული მემკვიდრეობა ვიკიპედიაში

ქვეპროგრამის ფარგლებში მომზადდა 40 ისტორიულ ნაგებობაზე აფხაზურადნათარგმნი ტექსტები, რომელიც აიტვირთა ელექტრონულ ბიბლიოთეკა-ვიკიპედიაში;

- აფხაზეთის მეცნიერთა მხარდაჭერა

პროგრამის ფარგლებში, კომისიის გადაწყვეტლებით დაფინანსდა:

სკოლა	სამუშაო	თანხა, ლარი
სსიპივანე ჯავახიშვილის სახ.თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	ასოცირებული პროფესორებისთვის ბეჭდვითი მომსახურებების გაწევა	960,0
	დოქტორანტიისთვის მგზავრობის ხარჯის უზრუნველყოფა	2 068,0
	ბეჭდვითი მომსახურებების გაწევა	1 350,0
ა(ა)იპ აფხაზეთი - ჩემი სახლი	ბეჭდვითი მომსახურებების გაწევა	1 400,0
შპს შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტი	სტუდენტისთვის მგზავრობის ხარჯის უზრუნველყოფა	872,0

- გალის რაიონის (კონფლიქტის ზონა) სკოლამდელი აღზრდისა და სახელოვნებო სკოლების პედაგოგთა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარების პროგრამა

პროგრამის ფარგლებში დაფინანსდა გალის რაიონის 9 საბავშვო ბაღის, 4 მუსიკალური და 1 სამხატვრო სკოლის 181 ბენეფიციარი - 89 პედაგოგი, 92 ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალი.

განახლებული მონაცემების მიხედვით, ოკუპირებული გალის რაიონის ომამდელ საზღვრებში საგანმანათლებლო და კულტურულ-აღმზრდელობითი დაწესებულებების რაოდენობა არ შეცვლილა. კერძოდ:

- 30 ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა (28 ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო, 2 - საჯარო). მოსწავლეთა რაოდენობა სკოლებში 4000-მდეა. 28 საშუალო სკოლაში დასაქმებულია სულ 925 პირი, მ.შ. 716 პედაგოგი, 30 დირექტორი, 179 ტექნიკური პერსონალი
- 9 სკოლამდელი დაწესებულება. ბავშვების რაოდენობა 560-მდეა. დასაქმებულია სულ 138 პირი, მ.შ. 66 მასწავლებელი, 72 ტექპერსონალი;
- 5 სახელოვნებო სკოლა (4 სამუსიკო, 1 სამხატვრო). მოსწავლეთა რაოდენობა 240-მდეა. დასაქმებულია სულ 43 პირი, მ.შ. 23 პედაგოგი, 20 ტექპერსონალი.

გალის საგანმანათლებლო რესურსცენტრმა აპრილის თვეში მოიკვლია ენგურს აქეთ, მშობლების დახმარების გარეშე დარჩენილი გაჭირვებული სტუდენტების საცხოვრებელი ადგილის მისამართი, საკონტაქტო ტელეფონები, პირადი მონაცემები, რის შემდეგაც 242 სტუდენტს შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატის ინიციატივით, გაეწიათ ფულადი დახმარება (საქართველოს

განათლების სამინისტრომ, უნივერსიტეტების მეშვეობით, თითოეულსწავრიცხა 150 ლარი), გადაეცათ საკვები პროდუქტები. სოციალურად დაუცველის ოფიციალური სტატუსის მქონე 31 ახალგაზრდას აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობამ პირად ანგარიშზე გადაურიცხა 150 ლარი, ზუგდიდში მყოფ 20 სტუდენტს გადაეცა საკვები პროდუქტები.

- სპორტულ ინიციატივათა მხარდაჭერის ქვეპროგრამა დაფინანსდა შემდეგი პროექტები:

	შინაარსი
ა(ა)იპ ძალისმიერი სპორტის საერთაშორისო გაერთიანება“	ძალისმიერი სპორტის შეჯიბრი „აფხაზეთი საქართველო“
ა(ა)იპ ძალისმიერი სპორტის საერთაშორისო გაერთიანება“	ძალისმიერ სამჭიდში მსოფლიო თასის გათამაშებაზე დევნილის სპორტსმენის მზავრობა
ააიპ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფეხბურთის ფედერაციისთვის	სპორტის ოსტატის ალექსი ილიადის 75 წლისთავისადმი მიძღვნილი სპორტული ღონისძიების ჩატარება
	აფხაზეთიდან იკპ, საქართველოს ძიუდოს გოგონათა ნაკრები გუნდის წევრისათვის კომონოს შექმნა

საანგარიშო პერიოდში სსიპ „კულტურის, სპორტის და ახალგაზრდულ საქმეთა სააგენტოს“ მონაწილეობით:

- გამოიცა ჟურნალი „რიწა“;
- ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით შედგა აფხაზეთის მთავრობის წარმომადგენლების შეხვედრა N2 სკოლის მოსწავლეებთან, რომელთაც გადაეცათ ჟურნალ „იალქნის“ საიუბილეო ნომრები. აფხაზეთის სხვა საჯარო სკოლების 300-მდე მოსწავლეს დაურიგდა „ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ საინფორმაციო ცენტრის“ მიერ უსასყიდლოდ გადმოცემული სასაჩუქრე პაკეტი;
- პროექტის „სუფთა გარემო - ჯანსაღი ცხოვრება“ ფარგლებში, სოფელ ფოცხოეწერში დევნილთა კომპაქტურ დასახლებაში დასუფთავების მოწყობა, ასევე განხორციელდა ფოცხოეწერში კომპაქტურად ჩასახლებული ახალგაზრდების გაყვანა მარტვილში ღონისძიებების დასათვალისწინებლად;
- გურჯაანში გაიმართა საქართველოს ჩემპიონატი ბერძნულ-რომაულ და თავისუფალ ჭიდაობაში. ხაშურში გაიმართა საქართველოს ჩემპიონატი თავისუფალ ჭიდაობაში, რომელშიც მონაწილეობდნენ „კულტურის, სპორტის და ახალგაზრდულ საქმეთა სააგენტოს“ აღსაზრდელები;
- საქართველოს კალათბურთის ეროვნული ფედერაციის დახმარებით თბილისის ზღვის დევნილთა კომპაქტურ დასახლებაში კალათბურთის 3X3 ტურნირი გაიმართა. შეჯიბრში მონაწილეობა აფხაზეთიდან დევნილმა, კომპაქტურ დასახლებაში მცხოვრებმა ახალგაზრდებმა მიიღეს. გამარჯვებულები დაჯილდოვდნენ თასებითა და სიგელებით;
- ფოთის დევნილთა დასახლებაში გაიმართა მინი ფეხბურთის ტურნირი;
- სამინისტროებს შორის გაიმართა უწყებათაშორისი საფეხბურთო ტურნირი. გამარჯვებულ გუნდებს გადაეცათ თასი და მედლები.

ასევე:

- სსიპ „სოხუმის მოზარდ მაცურებელთა პროფესიული სახელმწიფო თეატრის „თეთრი ტალღა“ მიერქ. ზუგდიდში ჩატარდა საახალწლო ზეიმის ფარგლებში ორი სპექტაკლი;
- სსიპ აფხაზეთის სიმღერისა და ცეკვის სახელმწიფო აკადემიურმა ანსამბლმა მონაწილეობა მიიღო სატელევიზიო პროექტის ”მხოლოდ ქართული” ფინალში;
- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის ორგანიზებით წინანდალში გაიმართა ღონისძიება „ხელოვნება მშვიდობისთვის“, რომლის მუსიკალური გაფორმება განახორციელა სსიპ „გურამყურაშვილის სახ. აფხაზეთის სახელმწიფო საგუნდო კაპელამ“;
- თბილისის მუსიკის X საიუბილეო საერთაშორისო ფესტივალის ფარგლებში სსიპ „გურამყურაშვილის სახ. აფხაზეთის სახელმწიფო საგუნდო კაპელას“ დაეთმო ფესტივალის ერთი სრული დღე. აფხაზეთის კაპელა მსმენელის წინაშე წარსდგა სოლო კონცერტით. კონცერტი მიემდგვნა 1993 წლის 27 სექტემბერს აფხაზეთში განვითარებულ ტრაგიკულ მოვლენებს, რომელსაც ესწრებოდა აფხაზეთიდან დევნილი საზოგადოების ნაწილი;
- განხორციელდა სოხუმის კონსტანტინე გამსახურდიას სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრისა და „რუსთაველის 19“-ის ერთობლივი პროექტი სპექტაკლი „შეყვარებულთა თვითმკვლელობა ციურ ბადეთა კუნძულზე“;
- გაიმართა სპექტაკლის „ტროა, დაკარგული სამოთხე“ საპრემიერო ჩვენებები;
- სოხუმის კონსტანტინე გამსახურდიას სახელობის სახელმწიფო დრამატულმა თეატრმა ვიდეო-სპექტაკლით “ქართველი მწერლები აფხაზეთზე“ მიულოცა სრულიად საქართველოს „აფხაზეთობა“;
- რეგიონალური თეატრების საერთაშორისო ფესტივალის ფარგლებში სენაკის მუნიციპალიტეტში იარსებულ ინოქალაქევისის სტორიულ ციხე ქალაქში წარდგენილი ქნასპექტაკლი „მთვარის მოტაცება“ .

აფხაზეთის ა/რ რესპუბლიკის ფინანსთა და დარგობრივი ეკონომიკის სამინისტროს მონაცემებით, ახალი კორონავირუსის (COVID – 19) გავრცელების პრევენციის მიზნით გადაუდებელი ღონისძიებების დაფინანსების მიზნით რესპუბლიკურ ბიუჯეტში მოძიებულ იქნა 1 006 000 ლარი.

COVID-19 გავრცელების პრევენციის მიზნით აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ შემდგომ ეტაპზე ამმიმართულებით გასატარებელი ღონისძიებებისათვის სამინისტრო აწარმოებდა აქტიურ მოლაპარაკებას საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ბიუჯეტში დამატებითი ფინანსური რესურსის (სპეციალური ტრანსფერი) გამოყოფის თაობაზე. „საქართველოს 2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონში შესული ცვლილებებით აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის 2020 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტს დამატებით გამოეყო 1 000 000 ლარი.

კორონავირუსის COVID-10 გავრცელების საწინააღმდეგო პრევენციული ღონისძიებების შემდგომი ეტაპისა და პოსტპანდემიური პერიოდისათვის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის სამოქმედო გეგმა-პროექტების ჩარჩოებში, სამინისტროს დაქვემდებარებაში მყოფი ორგანიზაციები აგრძელებდნენ მუშაობას საგანგებო მდგომარეობის რეჟიმში. დაიგეგმა სამედიცინო პროფილაქტიკური გასვლები დევნილთა კომპაქტურად ჩასახლების ადგილებში. ამ მიზნით ჩამოყალიბდა 6 სამედიცინო მუშა ჯგუფი - 2 თბილისში, 2 იმერეთში, 2 სამეგრელოში. გრძელდებოდა მუშაობა რისკ ფაქტორების მქონე კომპაქტურად ჩასახლებული დევნილი ბენეფიციარების ერთიანი ბაზის შესაქმნელად პოსტპანდემიურ პერიოდში მათთან აქტიური სამედიცინო პროფილაქტიკური ღონისძიებების ჩასატარებლად.

ქვეყანაში გამოცხადებული ეკონომიკური კრიზისიდან გამოსვლის პროგრამის ფარგლებში მიმდინარეობდა აქტიური მუშაობა „დევენილთა საარსებო წყაროების პროექტებისა და პროგრამების მხარდაჭერი სააგენტოს“ მიერ ინიცირებული 5 ახალი პროექტის წარმატებით განსახორციელებლად, რომელიც დაფინანსდა ავტონომიური რესპუბლიკის ბიუჯეტიდან და ითვალისწინებდა სასათბურე მეურნეობების მოწყობას სამეგრელოსა და შიდა ქართლში, სიმინდის მოყვანას, დაფნის საამქროს მოწყობას, მოცვის სადემონსტრაციო პლანტაციის გაშენებას. თურქეთის თანამშრომლობისა და კოორდინაციის სააგენტოს (Tika Tiflis) მხარდაჭერით დასრულდა ვაზიანის დევენილთა კომპაქტურად ჩასახლების ობიექტის მიმდებარე ტერიტორიაზე თანამედროვე პურსაცხოების და სოციალური დარბაზის მშენებლობა. ამ ობიექტებზე დასაქმებულ იქნა აფხაზეთიდან დევნილი 10-მდე თანამემამულე. Tika Tiflis მხარდაჭერით 2020 წელს დაგეგმილია ახალი პროექტების განხორციელება.

აფხაზეთის ა/რ ფინანსთა და დარგობრივი ეკონომიკის სამინისტროს სახელმწიფო კონტროლს ექვემდებარებოდა აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სავაჭრო-სამრეწველო პალატისა და ასევე, მასთან ერთობლივად დაფუძნებული ა(ა)იპ „საერთაშორისო ინიციატივა განვითარებისა და თანადგომისთვის“ საქმიანობა.

აფხაზეთის ა/რ სავაჭრო-სამრეწველო პალატა

პალატის საქმიანობის განსაზღვრულ პრიორიტეტებს წარმოადგენდა:

- მცირე და საშუალო მეწარმეების მხარდაჭერა;
- ახალი საწარმოებისა და სამუშაო ადგილების შექმნა;
- კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობა;
- საგანმანათლებლო პროექტების განხორციელება;
- ოკუპირებული აფხაზეთის გამყოფი ხაზების ორივე მხარეს მცხოვრები მოსახლეობის თანამშრომლობისა და ნდობის მშენებლობისათვის ერთობლივი წარმოებისა და პარტნიორული პროექტების მხარდაჭერა;
- პანდემიის პირობებში მეწარმეთა ეკონომიკური საქმიანობის მხარდაჭერა, ბიზნესის არსებულ გარემოსთან ადაპტაცია და შემდგომი განვითარება;
- კვლევა ახალი კორონავირუსით გამოწვეული პრობლემების იდენტიფიცირების მიზნით;
- მეწარმეებისათვის ახალი ბიზნესიდეებისა და მზა პროექტების შეთავაზება ახალი ბიზნესების წამოწყებისა და ახალი სამუშაო ადგილების შექმნის მიზნით.

პალატა თანამშრომლობდა აფხაზეთის ა/რ მთავრობასთან, პარტნიორ ორგანიზაციებთან, სხვადასხვა ბიზნეს გაერთიანებებთან და არასამთავრობო სექტორთან, უზრუნველყოფდა გამოფენებში დევენილების მონაწილეობას. თბილისის მერიის დახმარებით დაეხმარა აფხაზეთიდან დევნილ მეწარმეებს მონაწილეობა მიეღოთ საახალწლო სოფლის ბაზრობაში, სადაც იგპ-ებმა შეძლეს წარმოდგენილი ხელნაკეთი პროდუქციის რეალიზაცია.

ალტერნატიული ფინანსური წყაროების მოძიების მიზნით პალატა მეწარმეებსა და დევენილებს უწევდა ბიზნეს კონსულტაციებს, ეხმარებოდა ბიზნეს გეგმების შედგენასა და საგრანტო კონკურსებში პროექტების წარდგენაში, უზრუნველყოფდა მეწარმეთა მონაწილეობას ტრენინგებსა და სემინარებში. კერძოდ:

- ტრენინგი საგანმანათლებლო პროექტის „დაიწყე და განავითარე შენი ბიზნესი“ - შრომის საერთაშორისო ორგანიზაცია საქართველოს დამსაქმებლეთა ასოციაციასთან, სააგენტო „აწარმოე საქართველო“, საქართველოს ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტოსთან, სოფლის მეურნეობის განვითარების სააგენტოსთან და ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან პარტნიორობით. ტრენინგი ჩატარდა რუხია ინოვაციების ცენტრში;

- ტრენინგი „მე-4 კატეგორიის საწარმოების ფინანსური აღრიცხვის სტანდარტები“ - იუსტიციისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატის ჩართულობით.

- ახალგაზრდა მეწარმეთა სკოლა USAID-ის პროგრამის „ახალგაზრდების და ქალთა მეწარმეობის მხარდაჭერა საქართველოში“ (YES-Georgia) ფარგლებში.

გაფორმდა მემორანდუმები:

- იუსტიციისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატთან;

- შპს „ბიზნეს ვენიუსთან“;

- სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან - დამამთავრებელი კურსის სტუდენტები სტაჟირებას გაივლიან დევნილი მეწარმეების მიერ დაფუძნებულ საწარმოებში. გაიმართა პროგრამის „სტაჟირება დევნილი სტუდენტებისათვის“, რომელიც ტრანსლირდებოდა პირდაპირი ეთერით.

მეწარმე ქალების სამეწარმეო უნარ-ჩვევებისა და დასაქმების მხარდაჭერის მიზნით გაფორმდა ხელშეკრულება დეკორატიული გამოყენებითი ხელოვნების სპეციალისტთან ბატიკის, გობელენისა და თექის მიმართულებით.

ახალი კორონავირუსის გავრცელების შედეგად ქვეყანაში არსებული კრიზისული სიტუაციიდან გამომდინარე, პალატამ დაიწყო მუშაობა ბიზნეს გეგმაზე - აფხაზეთიდან დევნილი მეწარმეების საქმიანობის მხარდაჭერის მიზნით ინტერნეტ მაღაზიის შექმნა, რათა პანდემიის პირობებში არ შეფერხდეს მეწარმეთა ეკონომიკური საქმიანობა. ამგვარი შეთავაზების ფარგლებში მეწარმეები შეძლებენ ონლაინ მაღაზიის tutashop-ge-ს საშუალებით პროდუქციის გაყიდვა/მიწოდებას საქართველოს მასშტაბით. აეწყო ვებ-გვერდი, ჩაშენდა თიბისის ონლაინ გადახდის სისტემა.

აფხაზეთის ა/რ სავაჭრო-სამრეწველო პალატა ჩაერთო საქართველოს სავაჭრო სამრეწველო პალატის მიერ დაწყებულ კვლევაში ბიზნესში COVID-19-ით გამოწვეული პრობლემების იდენტიფიცირების მიზნით, გამოიკითხა აფხაზეთიდან დევნილი მეწარმეების მიერ დაფუძნებული 100-მდე კომპანიის წარმომადგენელი.

გარდა ამისა, პალატა მეწარმეებს მუშაობს შემდეგ ბიზნეს პროექტებზე:

- აფხაზეთის ტერიტორიაზე გავრცელებული აცთენტური ვაზის ჯიშების მოძიება, აღდგენა და პოპულარიზაცია. დაფინანსების შემთხვევაში იგეგმება სადემონსტრაციო მეურნეობის შექმნა და ვაზის ჯიშების აღდგენასთან დაკავშირებული შემეცნებითი ტრენინგების ორგანიზება. აღნიშნული პროექტი ხელს შეუწყობს ოკუპაციის შედეგად შექმნილი გამყოფი ხაზებით დაშორიშორებული მოსახლეობის ურთიერთობათა აღდგენა-გაღრმავებას;

- ერთჯერადი ლატექსის ხელთათმანების წარმოება;

- სასათბურე მეურნეობის შექმნა;

- ტრადიციული მეთოდით და თანამედროვე სტანდარტებისა და ტექნოლოგიების გამოყენებით მავნე ეთერზეთების გარეშე ბიოლოგიურად და ეკოლოგიურად სუფთა ჭაჭის წარმოება;

- ტრადიციული მეთოდით და თანამედროვე სტანდარტებისა და ტექნოლოგიების გამოყენებით თიხის ნაკეთობების წარმოება (მეთუნეობა);

- ავეჯის საწარმოს გახსნა დასავლეთ საქართველოში, საწარმოს ბაზაზე სწავლება დუალური მეთოდის გამოყენებით.

ა(ა)იპ საერთაშორისო ინიციატივა განვითარებისა და თანადგომისათვის

ფონდის საქმიანობის ძირითად მიმართულებებს წარმოადგენდა:

- აფხაზეთიდან დევნილთა დახმარება მეწარმეობის განვითარებისა და სამეწარმეო საქმიანობის განხორციელებაში;
 - ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესების ხელშეწყობა;
 - დასაქმება და სოციალურ-ეკონომიკური ინტეგრაციის ხელშეწყობა;
 - ადვოკატირება და კონსულტირება
- საანგარიშო პერიოდში ფონდის მიერ განხორციელებული საქმიანობა:
- შეიქმნა ორგანიზაციის ვებ-გვერდი www.iids.ge, სადაც შესაძლებელია განაცხადების შევსება და გადმოგზავნა ავტომატურ რეჟიმში;
 - შეიქმნა სოციალური გვერდები ფეისბუქის, ინსტაგრამის, ტვიტერის და ლინქდინის ონ-ლაინ პლატფორმებზე
 - მიმდინარეობდა მუშაობა შემდეგ პროგრამებსა და ქვეპროგრამებზე:

დასახელება	ბიუჯეტი, ლარი	შინაარსი
საარსებო წყაროებზე ხელმისაწვდომობის პროგრამა	42 000,0	
– მშს "ელ გამა"-ს შენობის სახანძრო უსაფრთხ. სისტემით აღჭურვა და სსიპ სურსათის ეროვნული სააგენტოს მოთხოვნების შესაბამისად მოწყობა	15 160,0	აფხაზეთიდან დევნილი მეწარმეობის ხელშეწყობა, ეკონომიკური გაძლიერება და ამ საწარმოებში დასაქმებულ დევნილ პირთა ეკონომიკური ხელშეწყობა
– საოჯახო მედიცინის ცენტრი "აფხაზეთისათვის" კანალიზაციისა და წყალგაყვანილობის სისტემის მონტაჟი	22 071,0	
– ი/მ ია ხარჩილაფასთვის სამკერვალო ტექნიკის შეძენა	2 600,0	
– მშს "ჯი-დი გრუფი"-სთვის საპროფილაქტიკე ტექნიკის შეძენა (ჯამურად 20,000 ლარი)	1 830,0	
განათლების ხელშეწყობის პროგრამა	13 240,0	
– განათლების ხელმისაწვდომობის ზრდის ქვეპროგრამა (სწავლის დაფინანსება)	10 240,0	აფხაზეთიდან დევნილი ახალგაზრდების, განსაკუთრებით სოციალურად დაუცველი - მოწყვლადი პირების განათლების ხელმისაწვდომობის ზრდა. პროგრამა შედგება ორი ქვეპროგრამისაგან, მათ შორის სწავლების ფინანსური მხარდაჭერის ქვეპროგრამაზე განაცხადების მიღება დასრულდა 30 სექტემბერს და ბოლო ეტაპის გამარჯვებული სტუდენტები დაფინანსდებიან ოქტომბრის პირველ ნახევარში, ხოლო სტიპენდიების ქვეპროგრამის განაცხადების მიღება დაიწყება ოქტომბრის მეორე დეკადიდან
– სტიპენდიებისა და ჯილდოების ქვეპროგრამა	3 000,0	
ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობის პროგრამა	24 971,0	აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობისა და ჯანმრთელობის დაცვის სერვისებზე ხელმისაწვდომობის ზრდის აქტივობები და ღონისძიებები, მათ შორის მედიკამენტებზე ხელმისაწვდომობის ზრდისა და ავადობის პრევენციის ღონისძიებები. COVID19-ის პრევენციის მიზნით დევნილობაში მოქმედი
– ავადობის პრევენცია - Covid19-თან ბრძოლისთვის სამედიცინო სახარჯი მასალების შეძენა-გადაცემა აფხაზეთის მთავრობისთვის და მედიკამენტების პროგრამა	24 971,0	

		სამედიცინო დაწესებულებების მხარდაჭერისათვის ორგანიზაციის მიერ შეძენილ იქნა ერთჯერადი გამოყენების სამედიცინო სახარჯი მასალები ბიუჯეტი მთლიანად იქნა ათვისებული
დევნილთა საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების ხელშეწყობის პროგრამა	1000,0	აფხაზეთიდან დევნილი პირების, განსაკუთრებით კი სოციალურად დაუცველი კატეგორიის მხარდაჭერა მათთვის საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების მიზნით. ამ პროგრამის ფარგლებში დაკმაყოფილდა სოციალურად დაუცველი ბენეფიციარი - 6 შვილის დედა, რომელსაც შევუძინეთ და გადავეცით ავეჯი 1000 ლარის ოდენობით ბიუჯეტი მთლიანად იქნა ათვისებული

- მოპოვებულ იქნა უფლება აშშ სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ დაფინანსებულ პროექტებში მონაწილეობის მისაღებად. ფონდს მიენიჭა რეგისტრაციის ნომერი (ე.წ. SAM number). მიმდინარე ეტაპზე ფონდი გადის შესაბამის პროცედურებს ევროკავშირის გრანტების მისაღებ კონკურსში მონაწილეობის უფლების მოსაპოვებლად Padar სისტემაში;
- კვლევა აფხაზეთიდან დევნილ ქალბატონთა (მათ შორის შშმ პირთა) საჭიროებების, სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის, ჯანმრთელობის და ფსიქოლოგიური მდგომარეობის, შესწავლის მიზნით;
- კონსულტაციები მცირე ბიზნესის მხარდაჭერის პროგრამის და განათლების ხელშეწყობის პროგრამის სუბსიდიარებს შორის;
- 86 პირს ჩაუტარდა სამართლებრივი კონსულტაცია და სწორი ინფორმირება საჭირო პრობლემურ საკითხებზე;
- ორგანიზაციის ბიუჯეტიდან, დევნილთა ჯანმრთელობის დაცვისა და ავადობის პრევენციის მიზნით, ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამის ფარგლებში, შეძენილ იქნა 24 971,0 ლარის სამედიცინო მასალები და აფხაზეთის ფინანსთა და დარგობრივი ეკონომიკის სამინისტროს მეშვეობით დროულად გადაეცა სამედიცინო დაწესებულებებს, მედპერსონალს და მოსახლეობას.

საანგარიშო პერიოდში ფონდი, სახსრების მოძიების მიზნით, ცდილობდა საქმიანი კონტაქტების დამყარებას საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და საელჩოებთან - BEARR Tsust, ევროპის ფონდი, ამერიკის საელჩოს მცირე გრანტების პროგრამა, არბაითერ-სამართლებრივი საქართველო (ASB), ევროკავშირი ENPARD, ქეა ავსტრია, გაეროს განვითარების პროგრამა (UNDP), ფიფლინდი (PIN). მონაწილეობდა საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციების მიერ გამოცხადებულ საგრანტო კონკურსებში.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ბიუჯეტი

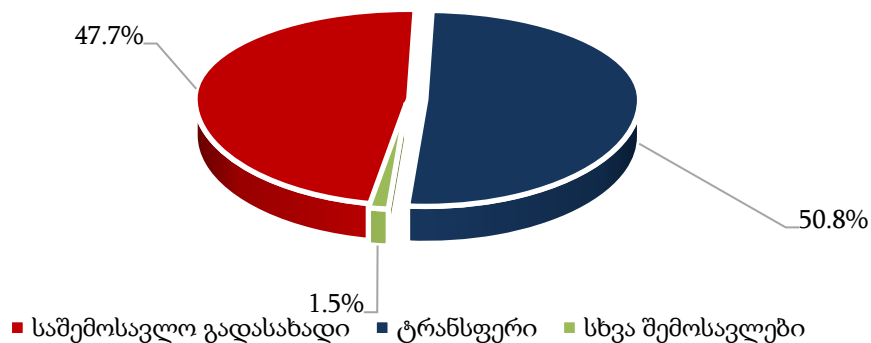
აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობებმა 2020 წლის 9 თვეში შეადგინა სულ 14 072,18 ათასი ლარი, რაც გეგმის (13 508,18 ათასი ლარი) 104,2%-ია.

ცხრილი N9 აფხაზეთის ა/რ 2020 წლის 9 თვის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლები
ათასი ლარი

დასახელება	გეგმა	ფაქტი	+/-	%
შემოსულობები	13508,18	14072,18	564,00	104,2
საშემოსავლო გადასახადი	6296,18	6717,20	421,02	106,7
გრანტები	7000,0	7142,44	142,44	102,0
სხვა შემოსავლები	212,0	212,53	0,53	100,2
არაფინანსური აქტივების კლება		0,01	0,01	

ბიუჯეტის შევსების მთავარი წყაროები იყო ცენტრალური ბიუჯეტიდან მიღებული ტრანსფერი და საშემოსავლო გადასახადი, რომელთა ხვედრითმა წილმა შემოსულობების საერთო მოცულობაში 50,8 % და 47,7 % შეადგინა შესაბამისად. აღნიშნული შემოსავლები ჯამში საერთო შემოსავლების 98,5 პროცენტია. სხვა შემოსავლებმა შეადგინა 1,5 პროცენტი.

დიაგრამა N3 რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობების საერთო მოცულობაში შემოსავლების ხვედრითი წილები სახეების მიხედვით. 2020/9 თვე

2019 წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით:

- შემოსულობები გაიზარდა 1 987,59 ათასი ლარით, ანუ 16,4%-ით;
- საშემოსავლო გადასახადი გაიზარდა 9 27,27 ათასი ლარით, ანუ 16,0 %-ით;
- გრანტების (სპეციალური ტრანსფერი) მოცულობა გაიზარდა 1 142,44 ათასი ლარით, ანუ 19%-ით;
- სხვა შემოსავლები შემცირდა 65,9 ათასი ლარით, ანუ 23,7 %-ით.

ცხრილი N10 აფხაზეთის ა/რ რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების შედეგები. 2020/9 თვე

	ათასი ლარი				
	გეგმა	ფაქტი	გეგმის შესრ.%	გეგმასთან შედ.+/-	ხვ. წილი გადასახდ ელებთან %
გადასახდელები – სულ მ.შ.	14978,69	13050,88	87,13	-1927,81	100,0

• შრომისანაზღაურება	5957,61	5748,88	96,50	-208,73	44,0
• საქონელი და მომსახურება - სულ მ.შ.	2455,59	2079,23	84,67	-376,36	16,0
– შტატგარეშემომუშავეთაანაზღაურება	1207,21	1140,61	94,48	-66,6	8,7
– მივლინებები	146,84	119,24	81,20	-27,6	0,9
– ოფისისხარჯები	505,85	367,45	72,64	-138,40	2,8
– წარმომადგენლობითი ხარჯები	69,26	59,23	85,52	-10,03	0,5
– სამედიცინო ხარჯები	2,44	2,30	94,15	-0,14	0,02
– რბილიინვენტარისადაუნდამისშემქმნის, პირადჭიგინასთანდაკ. ხარჯები	4,66	3,42	73,45	-1,24	0,03
– ტრანსპორტის, ტექნიკისადაირადისექსპლუატაციისადამოვლა-შენახვისხარჯები	337,79	263,44	77,99	-74,35	2,0
– სხვადანარჩენისაქონელიდამომსახურება	181,54	123,54	68,05	-58,0	0,9
• სუბსიდია	3423,86	3055,91	89,25	-367,95	23,4
• გრანტები	7,38	7,38	100,0	0	0,06
• სოციალურიუზრუნველყოფა	1614,09	1388,68	86,03	-225,41	10,6
• სხვახარჯები	792,02	455,58	57,52	-336,44	3,5
• არაფინანსურიექტივებისზრდა	728,14	315,22	43,29	-412,92	2,4

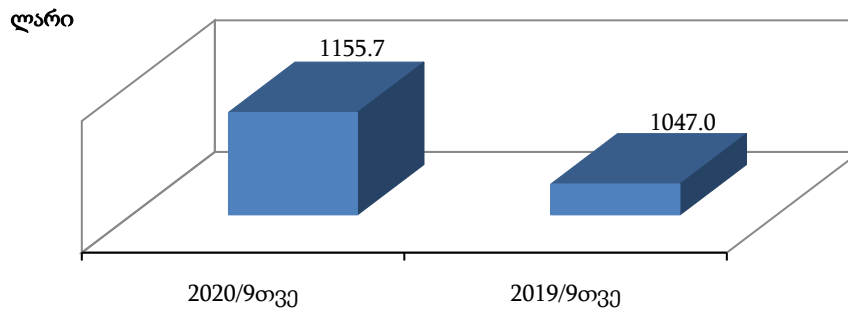
ახალი კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელების პრევენციის მიზნით აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ შემდგომ ეტაპზე ამ მიმართულებით გასატარებელი ღონისძიებებისთვის სამინისტრო აწარმოებდა აქტიურ მოლაპარაკებას საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ბიუჯეტში დამატებითი ფინანსური რესურსის (სპეციალური ტრანსფერი) გამოყოფის თაობაზე. „საქართველოს 2020 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონში შესული ცვლილებებით აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის 2020 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტს დამატებით გამოეყო 1 000 000 ლარი.

ეკონომიკის სფერო

ბიზნეს სექტორი

2020 წლის 9 თვეში აფხაზეთის ა/რ ბიზნეს სექტორის ორგანიზაციებში, რომელთაც მართავდა როგორც აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და დარგობრივი ეკონომიკის სამინისტრო, ასევე საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, საშუალოდ 1 534 კაცი მუშაობდა. დასაქმებულთა შრომის ანაზღაურებამ ამ პერიოდში შეადგინა სულ 15 934,6 ათასი ლარი, საშუალო ხელფასის ოდენობამ თვეში – 1 155,7 ლარი.

დიაგრამა N4 საშუალოთვიური ხელფასების შედარება 2020/9 თვე-2019/9 თვე მოქმედ ფასებში

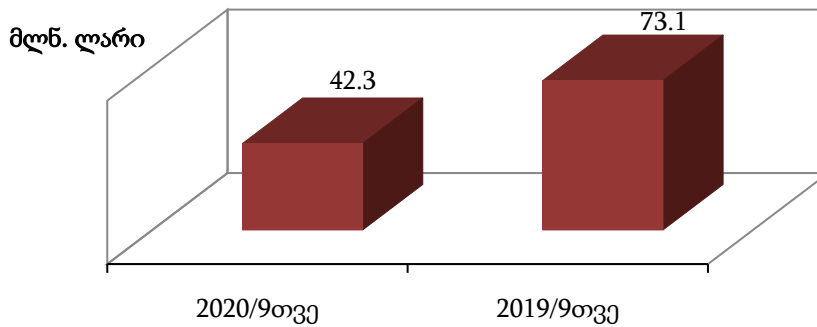

საშუალო თვიურმა ხელფასმა 2019 წელს გასული წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით მოიმატა 108,7 ლარით ანუ 10,4%-ით

პროდუქციის ბრუნვა¹ და გამოშვება²

2020 წლის 9 თვეში I ნახევარში ბიზნეს საწარმოთა მიერ პროდუქციის ბრუნვა/გამოშვება განისაზღვრა 42,3 მლნ. ლარით.

დიაგრამა N5 პროდუქციის ბრუნვა/გამოშვება 2020/9თვე-2019/9თვე

პროდუქციის ბრუნვა/გამოშვება 2019 წელს გასული წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით შემცირდა 30,8 მლნ. ლარით ანუ 42,1%-ით

საანგარიშო პერიოდში პროდუქციის ბრუნვისა და გამოშვების საერთო მოცულობაში ძირითადი წილი (99,6%) მოდის ენერგეტიკაზე – 41,9 მლნ. ლარი, ხოლო დანარჩენ საწარმოებზე – 470,9 ათასი ლარი.

2020 წლის 9 თვეში ენერგოსაწარმოებმა (შპს „ენგურჰესი“ და შპს „ვარდნილჰესების კასკადი“) წინასწარი მონაცემებით სულ 2,8 მლრდ. კვტ.სთ ელექტროენერგია

¹პროდუქციის ბრუნვა – არის საანგარიშო პერიოდში ეკონომიკური ერთეულის მიერ განხორციელებული გაყიდვები ანუ დარიცხული შემოსავლები საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან (ბარტერის ჩათვლით). ბრუნვა მოიცავს ყველა გადასახადსა თუ ბაჟს საქონელსა და მომსახურებაზე (დღგ-ისა და აქციზის გარდა). მასში ჩაირთვება აგრეთვე ყველა ხარჯი (სატრანსპორტო, შეფუთვის და ა.შ.), რომლებიც დაეკისრება მყიდველს. ფასთა დაწევა, ფასდაკლებები თუ ფასდათმობები, აგრეთვე დაბრუნებული ტარის ღირებულება შეიძლება გამოირიცხოს ბრუნვიდან (ნაღდი ანგარიშსწორებისას მხოლოდ ფასდაკლებების გამორიცხვით). ბრუნვაში არ ჩაირთვება აქტივების გაყიდვა, აგრეთვე სუბსიდიები.

²პროდუქციის გამოშვება – განსაზღვრავს ეკონომიკური ერთეულის მიერ ფაქტობრივად წარმოებული პროდუქციის რაოდენობას და რეალიზებული პროდუქციის მოცულობას, გადაყიდვისათვის შექმნილი საქონლისა და მომსახურების, აგრეთვე მატერიალური საბრუნავი საშუალებების მარაგების ცვლილებების ჩათვლით.

გამოიმუშავეს. წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით (2,7 მლრდ. კვტ.სთ.) ელექტროენერჯის გამომუშავება გაიზარდა 0,1 მლრდ.კვტ.სთ-ით ანუ 3,7%-ით.

საანგარიშო პერიოდში ამ საწარმოებში დასაქმებული იყო სულ 1174 კაცი, რომელთა საშუალო ხელფასი თვეში განისაზღვრა 1 345,7 ლარით, რაც 6,5 პროცენტით მეტია წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან (1 263,3 ლარი) შედარებით.

ქონების მართვა და პრივატიზება

საანგარიშო პერიოდში ქონების მართვისა და პრივატიზაციის დეპარტამენტის მიერ:

- განხორციელდა სახელმწიფო ქონების განკარგვის (როგორც მიღების, ასევე გადაცემის) 65-მდე პროცესი;
- შემუშავდა წინადადებები ქ. ქუთაისში, გუგუნავას ქ. N1-ში განთავსებული უძრავი ქონების რეგისტრაციაზე და სარგებლობის უფლებით გადმოცემაზე;
- სხვადასხვა უწყებებიდან მიღებულ და გადაცემულ იქნა 11 ავტომანქანა;
- აუქციონის წესით გაყიდულ იქნა 11 ავტოსტრანსპორტო საშუალება საერთო ღირებულებით 55 000,0 ლარი. აფხაზეთის ბიუჯეტის სახაზინო ანგარიშზე მიმართულ იქნა გაყიდული თანხის 65% - 34 957,0 ლარი;
- შედგა ქ. თბილისში, თამარაშვილის ქ. N15ა-ში სარდაფის სართულზე განთავსებული 900კვ.მ ფართის რეაბილიტაციის გეგმა;
- ხობის მუნიციპალიტეტის სოფ. ზემო ქვალონში განხორციელდა 18 ჰა სასოფლო-სამეურნეო მიწის გადმოცემა, რომელიც შემდგომ გადაეცა სსიპ „დევნილთა საარსებო წყაროების მხარდამჭერი პროექტებისა და პროგრამების სააგენტოს“;
- მომზადდა მეორადი სასათბურე კონსტრუქციების მართლზომიერად და ეფექტურად გამოყენების შემსწავლელი სამუშაო ჯგუფის ანგარიში.

აფხაზეთის ა/რ მთავრობის 100%-იანი წილით შექმნილი სამედიცინო დაწესებულებების მართვა

საანგარიშო პერიოდში სამინისტრო მართავდა სახელმწიფოს 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით შექმნილ 12 სამედიცინო პროფილის შპს-ს.

შპს-ების ფაქტიურმა შემოსავლებმა აღნიშნულ პერიოდში შეადგინა 1 670 381,0 ლარი, რაც გეგმიურ შემოსავლებზე (1 665 613,0 ლარი) 4 768,0 ლარით, ანუ 0,3%-ით მეტია, ხოლო 2019 წლის შესაბამისი პერიოდის ფაქტიურ შემოსავლებთან (1 707 883,0 ლარი) შედარებით 37 502,0 ლარით, ანუ 2,2%-ით შემცირდა.

შპს-ების მთლიანმა ფაქტიურმა დანახარჯებმა 1 589 211,0 ლარი შეადგინა, ანუ გეგმით გათვალისწინებულ მაჩვენებელზე (1 562 258,0 ლარი) 26 953,0 ლარით მეტი, ხოლო 2019 წლის შესაბამისი ფაქტიურ დანახარჯებთან (1 600 925,0 ლარი) შედარებით 11 714,0 ლარით, ანუ 2,2%-ით მეტი.

2020 წლის 9 თვეში დაგეგმილი იყო 103 355,0 ლარის მოგება, ფაქტიურად კი საწარმოების ჯამური მოგების თანხამ 81 170,0 ლარი შეადგინა, რაც დაგეგმილზე 22 185,0 ლარით, ანუ 21,5%-ით ნაკლებია. საანგარიშო პერიოდის ფაქტიური მოგება 2019 წლის შესაბამისი პერიოდის მაჩვენებელთან (108 941,0 ლარი) შედარებით შემცირდა 27 771,0 ლარით ანუ 25,5%-ით.

აფხაზეთის ა/რ ფინანსთა და დარგობრივი ეკონომიკის სამინისტროს საქვეუწყებო დაწესებულება - ინფრასტრუქტურისა და დარგობრივ საკითხთა დეპარტამენტის მიერ საანგარიშო პერიოდში შემუშავდა და წარმოდგენილ იქნა კომპაქტურად ჩასახლებული დევნილების საყოფახოვრებო პირობების გასაუმჯობესებლად ჩასატარებელი სამუშაოების სავარაუდო ღირებულებები რეგიონების მიხედვით. დადგენილ იქნა ის ობიექტები, რომელიც მოითხოვდა გადაუდებელ სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარებას.

გაკეთდა საპროექტო სამუშაოები, შედგენილ იქნა დეფექტური აქტები და ლოკალურ-რესურსული ხარჯთაღრიცხვა შემდეგ ობიექტებზე:

ობიექტი	სამუშაო	ღირ-ბა, ლარი
გარდაბნის რ-ნი, სოფ. ვაზიანის დასახლება	პურსაცხოზის, საკვები და სოფ.დარბაზის შენობის სანიტ.-ტექნ. მდგომარეობის სახანძრო უსაფრთხოების მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით გასათვალისწ. ღონისძიებები	14 941,0
ხობის მუნიციპალიტეტის სოფ. ქვალონი	აგროსერვისის ცენტრის სატრაქტორო პარკის ესკიზური პროექტი და ლოკალურ-რესურსული ხარჯთაღრიცხვა	67 717,0
თბილისი, გლდანის მე-7 მ/რ (ყოფ. 120 ბაგა-ბადი), ზურა მირაქიშვილის ქ.	დევნილთა კორპუსის ბრტყელი სახურავის სარემონტო სამუშაოების დეფექტური აქტი და ლოკალურ-რესურსული ხარჯთაღრიცხვა	23 154,0
თბილისი, ნაძალადევის რ-ნი, მრეველიშვილის N17	4-სართულიანი კორპუსის წყალსაწრეტი მილებისა და წყალშემკრები არხების მოწყობა	7 199,0
ქ. რუსთავი, ბოსტანქალაქის N1	3-სართულიანი სახლის სარემონტო სამუშაოები	18 746,0
ქ. რუსთავი, ბოსტანქალაქის N1	სარემონტო სამუშაოები	7 567,5
თბილისი, ც. დადიანის N134ა (ყოფ. რკინიგზის პროფ. სასწავლ.)	კორპუსის სველი წერტილების მონტაჟი და სარემონტო სამუშაოები	19 952,0
თბილისი, დ. აღმაშენებლის გამზ. N89/24, მე-13 სართ.	აღმ. საქართველოში აფხაზეთის ა/რ მთავრობის წამომადგენლობის ოფისის სარემონტო სამუშაოები	23 342,0
თბილისი, თამარაშვილის N15ა	საოფისე ფართისთვის 400 მ2 სარდაფის სართულის რეკონსტრუქციის ესკიზური პროექტი და ხარჯთაღრიცხვა (მ.შ. I ეტაპი 30 253,0)	109 271,7
თბილისი, თამარაშვილის N15ა	აფხაზეთიდან იგპ-თა პოლიკლინიკისათვის სამშენებლო სამუშაოების ლოკალურ-რესურსული ხარჯთაღრიცხვა	319 533,0
თბილისი, თამარაშვილის N15ა	ა(ი)პ აფხაზეთის ა/რ საინფორმაციო-ანალიტიკური ცენტრის ოფისის სარემონტო სამუშაოების მოსაწყობად ესკიზური ნახაზი, დეფექტური აქტი და ხარჯთაღრიცხვა	4 950,0
თბილისი, თამარაშვილის N15ა	I სართული - აფხაზეთის ა/რ ოჩამჩირელთა კავშირი, ფეხბურთის მუზეუმი „ერთობა“ - სარემონტო სამუშაოების ხარჯთაღრიცხვა, დეფექტური აქტი, სარემონტო სამუშაოები	2 700,0 1 250,0

თბილისი, ჭავჭავაძის ქ. იუსტიციისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატი	ოფისის რეკონსტრუქციის პროექტი, დეფექტური აქტი და ხარჯთაღრიცხვა	104 834,0
თბილისი, წმინდა ილიორის სახელობის ტაძარი	კეთილმოწყობის პროექტი (ხარჯთაღრიცხვის გარეშე)	
აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკიდან იგპ-თა - დევნილთა საკუთრებაში/სარგებლობაში გადაცემული 17 ობიექტი ქ. თბილისის სხვადასხვა რაიონებში	გადაუდებელი სარემონტო სახის სამუშაოების დეფექტური აქტი და ხარჯთაღრიცხვა	30 357,0
აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკიდან იგპ-თა - დევნილთა საკუთრებაში/სარგებლობაში გადაცემული 4 ობიექტი, მ.შ. ქუთაისში 2 ობიექტი, ზუგდიდში - 1 ობიექტი, ფოთში - 1 ობიექტი	სარემონტო-აღდგენითი სახის სამუშაოების დეფექტური აქტები და შესაბამისი ხარჯთაღრიცხვა	50 966,0
ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. N1, გეოფიზიკის ინსტიტუტში აფხაზეთიდან იგპ-თა ჩასახლებულ კორპუსში	წყალგაყვანილობის მოწყობა - ხარჯთაღრიცხვა	1 208,0
ქ. თბილისი, ვაჟა-ფშაველას გამზ. უმაღლესი საბჭოს მე-6 სართ.	სველი წერტილების მოწყობა	15 456,0
	საკონფერენციო დარბაზის რეკონსტრუქცია	8 887,8
ქ. თბილისი, ყაზბეგის 42	აფხაზეთის ა/რ ადმინისტრაციული შენობის მე-2 სართულის სარემონტო სამუშაოები	25 742,0
ქ. რუსთავი, კოსტავას 35, იგპ-თა კომპაქტ. ჩასახლ. კორპუსი	სველი წერტილებისა და სადარბაზოს მოწყობა	22 233,3

სულ საანგარიშო პერიოდში გაკეთდა 42 ობიექტის საპროექტო-სახარჯთათრიცხვო დოკუმენტაცია, რომლის სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოების ღირებულებამ შეადგინა 880 007ლარი. ზემოხსენებული ობიექტების საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაცია გადაეცა დამკვეთ ორგანიზაციებს.

სსიპ „აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა სტაჟირების, კვალიფიკაციის ამაღლების და დასაქმების ხელშეწყობის ცენტრი“

საანგარიშო პერიოდში „ბიზნეს-ინკუბატორის“ სარგებლობაში არსებული ფართებიდან (17 727 კვ.მ) იჯარით დატვირთული იყო 9 445 კვ.მ. „ბიზნეს-ინკუბატორში“ სულ დასაქმებული იყო 23 პირი (მ.შ. ბიზნესინკუბატორში სტაჟირებაგავლილი 2 პირი). შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის მიერ დაფინანსებული 4-წლიანი საგრანტო პროგრამის ფარგლებში დასაქმდა დამატებით 10 ადამიანი. მოიჯარე კომპანიებში დასაქმებული იყო 100-მდე პირი, რომელთა შორის 21 პირი იყო დევნილი.

პერიოდულად ხორციელდებოდა დევნილთა დასაქმების მიზნით გადაცემული სასათბურე კონსტრუქციების მონიტორინგი. მოიჯარეებს დახმარება გაეწია შემოსავლების სამსახურში წარსადგენი ელექტრონული კითხვარების შევსებაში, უმეტესობამ სამუშაოს გაგრძელების ნებართვა ვერ მიიღო. მოიჯარეებმა (როგორც ფართების, ისე სასათბურე კონსტრუქციების მოიჯარე იურიდიული და ფიზიკური პირები) ბიზნეს-ინკუბატორს მიმართეს საიჯარო ხელშეკრულებების დროებით (შექმნილი მდგომარეობის გამოსწორებამდე) შეჩერებასთან დაკავშირებით.

COVID-19-ითან დაკავშირებული მოვლენების შედეგად, მოიჯარეების მცირე ნაწილმა ნაწილობრივ, ხოლო სხვებმა, მიმდინარე წლის ივნისამდე, მთლიანად შეწყვიტეს ეკონომიკური საქმიანობა. ეს სიტუაცია აისახა ბიზნეს-ინკუბატორის შემოსავლების

ნაწილში. 2020 წლის 9 თვეში სახელმწიფო ქონების იჯარით მიღებულმა შემოსავალმა შეადგინა 75 595,0 ლარი. სახელმწიფო ბიუჯეტში მიმართულმა თანხამ ჯამურად შეადგინა 23 280,0 ლარი (ქონების გადასახადი - 5 596,0 ლარი, საშემოსავლო გადასახადი - 17 683,0 ლარი). პერსონალის სახელფასო ფონდმა შეადგინა 63 200,0 ლარი, მათ შორის საგრანტო პროექტით - 58 950,0 ლარი.

აგრარული სფერო

საანგარიშო პერიოდში აგრარული მიმართულებით მუშაობდა საქვეუწყებო დაწესებულება - აგრარულ საკითხთა დეპარტამენტი, აგრარულ და დარგობრივ საკითხთა სამსახური და სსიპ „დევნილთა საარსებო წყაროების მხარდამჭერი პროექტებისა და პროგრამების სააგენტო“.

აგრარულ საკითხთა დეპარტამენტის მიერ საანგარიშო პერიოდში:

- შესრულდა შრომატევადი სამუშაო - საქართველოს რეგიონებში მუნიციპალიტეტების მიხედვით იგპ-თა საკუთრებაში არსებული და საჯარო რეესტრში რეგისტრირებული 0,5 ჰა-ზე მეტი სასოფლო-სამეურნეო მიწის ფართობების დაზუსტება-შესწავლა, შემდგომში ელექტრონული ბაზის შექმნისა და სხვადასხვა აგრარულ პროექტებში და პროგრამებში მათი ჩართულობის ხელშეწყობის მიზნით;
- შემუშავებული ფორმატის მიხედვით, პარალელურად მიმდინარეობდა ოკუპირებული აფხაზეთის სოფლებში გავრცელებული ნიადაგების ფიზიკო-ქიმიური მონაცემების შესწავლა-დამუშავება, მომავალში ელექტრონული ბაზის შექმნის მიზნით. აღნიშნული საკითხი დღის წესრიგში დადგა ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობიდან ინფორმაციის მოთხოვნაზე მომართვიანობის ზრდის საფუძველზე. განსაკუთრებული აქტუალობა ჰპოვა ამ საკითხმა „აწარმოე საქართველოს“ ქვეპროგრამა „აწარმოე უკეთესი მომავლისთვის“ ფარგლებში მცირე გრანტების პროგრამის ამოქმედების შემდგომ;
- შესწავლილ იქნა მცხეთის რაიონის სოფელ წიწამურის ნიადაგის ფიზიკო-ქიმიური შემადგენლობა და ამ ნიადაგზე შესაძლო სასოფლო-სამეურნეო კულტურების გაშენებასთან დაკავშირებული რეკომენდაციების შემუშავება;
- შემუშავებულ და შედგენილ იქნა ხობის მუნიციპალიტეტის სოფელ ქვალონში „აგროსერვისის ცენტრის“ ლოკალური ხარჯთაღრიცხვის ესკიზ-პროექტი;
- იგპ-თა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით, დეპარტამენტის სპეციალისტები, სსიპ „დევნილთა საარსებო წყაროების მხარდამჭერი პროექტებისა და პროგრამების სააგენტოს“ სპეციალისტებთან ერთად, მონაწილეობდნენ „აფხაზეთიდან დევნილთა საარსებო წყაროების უზრუნველყოფა ერთწლიანი კულტურების წარმოების გზით“ პროგრამის განხორციელებაში ზუგდიდისა და ხობის მუნიციპალიტეტებში;
- „მდ. ენგურის ე.წ გამყოფი ხაზის ორივე მხარეზე მცხოვრებ დევნილ ფერმერთა შემოსავლების ზრდის ხელშეწყობის პროგრამის“ ფარგლებში, რომელიც გულისხმობს დაბალმოსავლიანი ამორტიზირებული თხილის და სხვა მრავალწლიანი პლანტაციების შეცვლას მაღალპროდუქტიული, სხვადასხვა დაავადებებისა და ავდმყოფობის მიმართ უფრო გამძლე თანამედროვე ჯიშებით ჩანაცვლებას, საპილოტე ნაკვეთების გასაშენებლად მიმდინარეობდა ბენეფიციართა შერჩევის პროცესი, როგორც აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე, ასევე გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში განსახლებულ იგპ-ს შორის;

- მიმდინარეობდა დევნილი მოსახლეობის მოთხოვნის საფუძველზე იმ მცენარეების აგროტექნიკის შესწავლა, რომელთა მოვლა-მოყვანა განზრახული აქვთ ბენიფიციარებს მათზე რიცხულ მიწის ფართობზე - გოჯი ბერი, ჟოლო, დაფნა და მოცვი.
 - დევნილ მეფუტკრეებში და კოოპერატივის „კოდორი 2015“ (გაერთიანებულია 14 პროფესიონალი და დამწყები მეფუტკრე) საფუტკრეებში ჩატარებული მონიტორინგის შედეგად გამოვლენილი ნაკლოვანებების გამოსასწორებლად 12 მეფუტკრეს ადგილზე ჩასვლით გაეწია რეკომენდაციები და ჩაუტარდა კონსულტაციები პრევენციული და სამკურნალო ღონისძიებების ჩასატარებლად;
 - აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე საშიში ინფექციური (ზოონოზური) დაავადებების საწინააღმდეგოდ იმუნიზაციის ჩატარებისა და ეპიზოოტური კეთილსაიმედობის შენარჩუნების მიზნით, პროგრამის ფარგლებში შექმნილ იქნა 25 სახეობის 19 600.0 ლარის ღირებულების ვეტმედიკამენტები, რომელიც მიღება-ჩაბარების აქტების საფუძველზე გადაეცა 8 ვეტსპეციალისტს, რომლებიც მ.წ. აგვისტოს თვიდან შრომითი ხელშეკრულების საფუძველზე აყვანილ იქნა შინაურ ცხოველთა და ფუტკართა ინვაზიური და სხვა სახის დაავადებათა საწინააღმდეგო გეგმიური და არაგეგმიური, საპროფილაქტიკო-სამკურნალო ღონისძიებების ჩასატარებლად;
 - გაზაფხულზე ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მოძიებულ იქნა 7000 დოზა ვაქცინა და 6800 სულზე მეტ შინაურ პირუტყვს ჩაუტარდა გეგმიური იმუნიზაცია დაავადება-თურქულზე და ნოდურალურ დერმატიტზე სსიპ სურსათის ეროვნული სააგენტოს აფხაზეთის რეგიონალური სამმართველოს სპეციალისტებთან ერთად. საანგარიშო პერიოდში სამკურნალო-პროფილაქტიკური მომსახურება გაეწია 8 000-ზე მეტ მსხვილფეხა რქოსან პირუტყვს, 700 ოჯახამდე ფუტკარს, 150 სულამდე ღორს.
- აღსანიშნავია, რომ მ.წ. პირველად გაფართოვდა ვეტერინარული სერვისების მიწოდების არეალი, რომელმაც მოიცვა ოჩამჩირისა და ნაწილობრივ ტყვარჩელის რაიონების რიგი სოფლები (ტყვარჩელის რაიონში - რეჩხი, ღუმურიში, ოქუმი, მუხური, ოჩამჩირის რაიონში - გუდავა, აჩიგვარა, შემეღეთი). ოკუპირებულ ტერიტორიაზე, დეპარტამენტის მომსახურეობის არეალში მცხოვრები მოსახლეობა დიდ მადლიერებას გამოხატავს პროგრამის არსებობის მიმართ, რამაც ხელი შეუწყო მცირე და საოჯახო მეურნეობებში მეცხოველეობის, მეფრინველეობისა და მეფუტკრეობის მიმართულებების განვითარებას, მოსახლეობის მიერ მეცხოველეობისა და მეფუტკრეობის ჯანსაღი და უვნებელი პროდუქციის წარმოებისა და რეალიზაციის ზრდას, ადგილობრივი მოსახლეობის ზოონოზური დაავადებებისაგან დაცვის უფრო მაღალი დონის უზრუნველყოფას, კეთილსაიმედო ეპიზოოტური სიტუაციის შენარჩუნებას. ვეტსპეციალისტთა დროულად და ეფექტურად ჩატარებული სამუშაოების შედეგად დეპარტამენტის მომსახურეობის არეალში საშიშ ინფექციური დაავადებათა კერების გავრცელება დღეის მდგომარეობით არ დაფიქსირებულა. აქედან გამომდინარე, დეპარტამენტის მომსახურეობის არეალი წარმოადგენს ერთერთ უსაფრთხო და კეთილსაიმედო ტერიტორიას ცხოველთა ინფექციური დაავადებათა გავრცელების მხრივ აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე.
- გარდა ამისა, დეპარტამენტის მიერ საანგარიშო პერიოდში ჩატარებულ იქნა მონიტორინგი ოკუპირებული გალის, ოჩამჩირისა და ტყვარჩელის რაიონების რიგ სოფლებში ახალგაზრდა მოსავლიანი თხილის პლანტაციების ფართობების დასაზუსტებლად, რომელმაც შეადგინა დაახლოებით 1 500 ჰექტარი.
- დაკვირვების შედეგად დადგინდა, რომ 2020 წლისთვის ოკუპირებული გალის რაიონისა და ნაწილობრივ ოჩამჩირისა და ტყვარჩელის რაიონებში აზიური ფაროსანას საწინააღმდეგოდ ქიმიური ღონისძიებების ჩასატარებლად მრავალწლიან კულტურებზე დაახლოებით 14 500 ჰა-ზე ორჯერადი წამლობისათვის საჭიროა 17 200 ლიტრი

ბიფეტრინის შემცველი პრეპარატი. ერთწლიანი კულტურების ერთჯერადი ქიმიური ღონისძიებების ჩასატარებლად დაახლოებით 7 200 ჰა-ზე საჭიროა 2 900 ლიტრი პრეპარატი. სულ აღნიშნულ რაიონებში ერთწლიანი და მრავალწლიანი კულტურების ქიმიური დამუშავებისათვის საჭიროა 20 100 ლიტრი ბიფეტრინის შემცველი პრეპარატი დაახლოებით 21 700 ჰა-ზე. აღსანიშნავია ამ მიმართულებით მოსახლეობის აქტიური ჩართულობა, რადგან გატარებული პროგრამული ღონისძიებების შედეგად განვლილ პერიოდთან შედარებით მოსავლიანობა და ხარისხი მნიშვნელოვნად გაიზარდა. ადგილობრივი მოსახლეობის გადმოცემით, ზრდამ საშუალოდ შეადგინა 75-85%.

სურსათის ეროვნულ სააგენტოსთან აქტიური თანამშრომლობით განხილულ იქნა „აზიური ფაროსანას, სხვა მავნებლებზე და დაავადებებზე ქიმიური ღონისძიებების ჩატარების“ მეთოდები, ასევე ოკუპირებულ ტერიტორიაზე იმუნიზაციის ჩატარებისა და ვეტერინარული სერვისების მიწოდების გზებსა და მეთოდებზე.

საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 26 თებერვლის N 374 განკარგულების „ქვეყანაში „აზიურ ფაროსანას წინააღმდეგ გასატარებელი ღონისძიებების შესახებ“ პროგრამის ფარგლებში, აფხაზეთის ა/რ მთავრობისათვის აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე აღნიშნული პროგრამის განსახორციელებლად გათვალისწინებული იყო 20 000 ლიტრი ბიფეტრინის შემცველი ქიმიური პრეპარატი. სახელმწიფო პროგრამის დროულად და ეფექტურად განხორციელების მიზნით, აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე წინა წლებში გამოყენებული სქემით უნდა განხორციელებულიყო პრეპარატის გადატანა და პლანტაციების ქიმიურად დამუშავება. კერძოდ, გამოყოფილი პრეპარატის ნაწილი გადაეცემოდა აფხაზეთის ე/წ დე-ფაქტო ხელისუფლებას, ხოლო პრეპარატის ძირითადი ნაწილი აფხაზეთის ა/რ მთავრობის ხელშეწყობით ე/წ ბუფერულ ზონაში გადაიგზავნებოდა დეპარტამენტის მიერ წინასწარ შერჩეული და დატრენინგებულ ზონის ხელმძღვანელების მეშვეობით, რომლებიც მოახდენდნენ ქიმიურად შეწამვლითი სამუშაოების ორგანიზებას. ვინაიდან აფხაზეთის ა/რ მთავრობაზე გამოყოფილი ბიფეტრინის შემცველი ინსექტიციდის გადაცემა მოხდა აფხაზეთის დე-ფაქტო ხელისუფლებაზე საკოორდინაციო მექანიზმის (გაეროს განვითარების პროგრამა UNDP პროექტ „დიალოგი“-ის) მეშვეობით დეპარტამენტის ჩართულობის გარეშე, ამ ეტაპზე დეპარტამენტი მოკლებულა ამ პროგრამის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე განხორციელების შესაძლებლობას. მიუხედავად ზემოაღნიშნულისა, დეპარტამენტის სპეციალისტებს აქვთ ყოველდღიური სატელეფონო და ონლაინი კომუნიკაცია ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრებ მოსახლეობასთან, ასევე ზონის ხელმძღვანელებთან. დეპარტამენტის მიერ მოპოვებული ინფორმაციით აგვისტოს პირველ ნახევარში ოჩამჩირის ტყვარჩელისა და გალის რაიონში გაჩნდა მეორე გენერაციის „აზიური ფაროსანას“ ნიმფები, რომლის ლოკალიზება აუცილებელი იყო ქიმიური ჩარევით, რაც მომავალი წლისთვის ფაროსანას გავრცელების არეალს მნიშვნელოვნად შეამცირებდა. საქართველოს მთავრობის მიერ აფხაზურ მხარეზე გადაცემული ქიმიური პრეპარატით, როგორც პირველი გენერაციის, ასევე მეორე გენერაციის საწინააღმდეგო ქიმიური შეწამვლითი ღონისძიებები არ ჩატარებია, როგორც მრავალწლიან ნარგავებში, ასევე ერთწლიან კულტურებში. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, მოსალოდნელია მომავალ წელს „აზიური ფაროსანას“ მასიური გავრცელება, რაც ასევე საფრთხეს შეუქმნის სამეგრელოს რეგიონს. მოწოდებული ინფორმაციით, რიგ სოფლებში მრავალწლიან მცენარეებზე დაფიქსირდა ამერიკული თეთრი პეპელას აბლაბუდა, ასევე გავრცელებულია სოკოვანი და ბაქტერიალური დაავადებები, რომლის შესახებ ინფორმირებულ იქნა საქართველოს სურსათის ეროვნული სააგენტო. 2020 წლის სექტემბრის პერიოდში დეპარტამენტის ორმა პროფესიულმა საჯარო მოხელემ სსიპ ფინანსთა სამინისტროს აკადემიაში მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად საბაზისო პროგრამის ფარგლებში გაიარა სასწავლო კურსი მოხელის

პროფესიული განვითარებისათვის თემაზე „პროფესიული და პროფესიული კომპეტენციების განვითარება.“ სამინისტროს დაქვემდებარებაში არსებულ სხვა უწყებებთან ერთად დეპარტამენტის სპეციალისტები მონაწილეობას იღებდნენ იგპ-თა საარსებო წყაროების მხარდამჭერი პროექტების განხორციელების ორგანიზებასა და სამინისტროს მიერ საანგარიშო პერიოდში განხორციელებულ აქტივობებში. აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ საქართველოს მთავრობის მიერ Covid-19 ვირუსის პრევენციის გამო საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადების შემდგომ და აფხაზეთის ა/რ მთავრობის რეკომენდაციების გათვალისწინებით დეპარტამენტის რიგი თანამშრომელი გადავიდა დისტანციურ მუშაობაზე, რომლის დროსაც დეპარტამენტში საჭიროების მიხედვით დადგინდა მორიგეობა, აღნიშნულ პერიოდში დეპარტამენტის პროფესიულ საჯარო მოხელეებმა გადაინაწილეს საერთო საქმიანობიდან გამომდინარე უფლება-მოვალეობები და ნაწილი on-line რეჟიმით და საჭიროების შემთხვევაში ნაწილი მორიგეობით სამსახურში გამოცხადებით (დაავადების პრევენციისათვის დადგენილი საჭირო რეკომენდაციების სრული დაცვით) ასრულებს თავის მოვალეობას. ზემოთ აღნიშნული პერიოდის განმავლობაში დეპარტამენტს არ შეუჩერებია თავისი საქმიანობა.

აგრარულ და დარგობრივ საკითხთა სამსახურის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებას წარმოადგენდა იგპ-თა მიერ ინიცირებული პროექტების სრულყოფა და განხორციელების ხელშეწყობა; კონსულტაციების გაწევა სხვადასხვა სახის პროექტების განსახორციელებლად.

ამ მიზნით კონსულტაციები გაეწია:

ბენეფიციარი	ადგილმდებარეობა	პროექტი
ი/მ გიორგი რაფავა	ს. კახათი	დაფნის საკუთარი საწარმოს გაფართოება
ი/მ ლაშა სამუშია	ხობი	მექანიკური საამქროს გაფართოება
დევნილთა საინიციატივო ჯგუფი	მარნეულის რაიონი, „პოზედას“ დას.	მეცხოველეობის განვითარება
ი/მ მარიკა გოგობია ი/მ მარი ჯანელიძე	ქ. თბილისი, დილომი	ხურმის საშრობი საწარმოს სრულყოფა და გაფართოება
ი/მ ია ხარჩილავა	ქ. თბილისი, სანჯონის დასახლება	სამკერვალო საამქროს გაფართოება
ი/მ იური ბებია	ს. ალაიანი	მეცხოველეობის განვითარება

შემუშავდა უალკოჰოლო სასმელების წარმოების პროექტები, რომელთა მიმართ გარკვეული დაინტერესება გამოიჩინეს აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მომუშავე ბიზნესმენებმა. დამყარდა ურთიერთობები ქართველ მეწარმეებთან, რომელთაც აღადგინეს პანდემიამდე დამყარებული კავშირი აფხაზ მეწარმეებთან. საკითხი გულისხმობს რეცეპტურით უალკოჰოლო სასმელების ერთობლივი წარმოების მოწყობას აფხაზეთში. მიმდინარეობს მუშაობა პროექტის განხორციელების დეტალებზე.

ინიცირებულ და შედგენილი იქნა:

- საგანმანათლებლო პროგრამა სამოქმედო გეგმით „სოფლის მეურნეობისა და მისი დარგების პოპულარიზაცია აფხაზეთის საჯარო სკოლის მოსწავლეებში“, რომლის მიზანია მეტი ახალგაზრდის მოზიდვა აგრარულ სფეროში;
- დამწყებ ფერმერთათვის სარეკომენდაციო სახის ბუკლეტები - „ხილის შრობა“, „ცუკატების წარმოება“, „ხილის ჩირებისა და კენკროვანი კულტურების გადამამუშავება“ და „დაფნის საწარმო“, სადაც დაწვრილებითაა გაწერილი ყველა ტექნოლოგიური ოპერაცია და წარმოების დეტალები. გაკეთდა საწარმოს ნახაზები და სამშენებლო საქმიანობის ხარჯთაღრიცხვა.

სამსახურების დისტანციურ მუშაობაზე გადასვლის პერიოდიდან განხორციელდა

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ანტიკრიზისული გეგმის ფარგლებში პრიორიტეტებისა და სამოქმედო გეგმის არსებულ სიტუაციაზე მორგება. კერძოდ, ძირითად პრიორიტეტებად დასახული იქნა იგპ-თათვის გრანტებისა და შეღავათიანი კრედიტების მოძიებაში ხელშეწყობა ძირითადად მესაქონლეობის, მეფრინველეობის, მეკურდღლეობისა და ერთწლიანი და მრავალწლიანი კულტურების წარმოების, სანერგე და საჩითილე მეურნეობის განვითარებისათვის, ანუ ისეთი მიმართულებების მხარდაჭერა, რომლებიც კვების პროდუქტთა წარმოებაზე არიან ორიენტირებული. ამასთან ერთად, სამსახურის მიერ შემუშავებული იქნა ბოსტნეული კულტურების მოვლა-მოყვანის პრაქტიკული რეკომენდაციები იგპ-თა ფაქტიური საცხოვრებელი ფართების პირობებში, რამაც ხელი უნდა შეუწყოს საკუთარ საარსებო წყაროს მოძიებაში მრავალ ადამიანს. შემუშავდა საინფორმაციო ბიულეტენი, რომელშიც თავმოყრილია საქართველოს მთავრობის მიერ შემოთავაზებული შეღავათები მცირე და საშუალო ფერმერული მეურნეობების განვითარების მსურველთათვის.

საანგარიშო პერიოდში სამსახური მუდმივად აკვირდებოდა საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ გამოცხადებულ საგრანტო კონკურსებს და მის ხელთ არსებულ მონაცემთა ბაზის საფუძველზე ცდილობდა ისეთ ბენეფიციართა გამოვლენას, რომლებიც აკმაყოფილებენ ინვესტორთა მოთხოვნებს. აღნიშნული საქმიანობით მოკლე პერიოდში გამოვლენილ იქნა რამდენიმე ადამიანი, რომლებიც აკმაყოფილებდნენ საერთაშორისო ორგანიზაცია GRETA"-ს წაყენებულ კრიტერიუმებს ორგანული სოფლის მეურნეობის განვითარებისათვის.

საერთაშორისო ორგანიზაციაში GRETA გრანტის მოსაპოვებლად განაცხადი შეიტანეს:

ბენეფიციარი	რეგიონი	თემა
მეწარმეთა 5-კაციანი ჯგუფი	ზემო სვანეთი, სოფ. უშგული	ორგანული სოფლის მეურნეობის განვითარება - ხორბლის მოყვანა 68 ჰა ფართობზე, აგრეთვე მარცვლის გადამამუშავებელი საწარმოს და პურსაცხობის ქარხნის მოწყობა
მარინა გურჩიანი	ზემო სვანეთი, სოფ. უშგული	ორგანული სასოფლო-სამეურნეო ბოსტნეულის წარმოება - კარტოფილი, ბოსტნეული

მიმდინარეობდა იმ იგპ-თა იდენტიფიცირება, რომლებსაც გააჩნდათ 0.5 ჰა და მეტი სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთები შესაძლო პროექტების განხორციელების მიზნით.

კონსულტაცია გაეწიათ:

ბენეფიციარი	თემა
კობა კურდღელია	სენაკის რაიონში 2 ჰა ფართობზე დაფნის კულტურის განვითარება
ნინო მიქაუტაძე	ლოკოკინის ფარმაცევტიკაში და კოსმეტიკაში გამოყენება
ნოდარ თოფურია	ინფრაწითელი სხივებით შრობის მეთოდი; საშრობი დანადგარის შექმნა

გარდა ამისა, სამსახური მონაწილეობდა დევნილთათვის დროებით სარგებლობაში ადრე გადაცემული სახელმწიფო ქონების, კერძოდ სასათბურე კონსტრუქციების მიზნობრივი გამოყენების საკითხის გარკვევაში. ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის ქვედა ზონის მიმდებარე სოფლებში განხორციელდა 21 სასათბურე მეურნეობის დათვალიერება, ფოტოგადაღება და დეტალური ამსახველი სურათის წარმოდგენა.

სსიპ დევნილთა საარსებო წყაროების მხარდამჭერი პროექტებისა და პროგრამების სააგენტოს მიერ 2020 წლის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკურ

ბიუჯეტში 3 მიზნობრივი პროგრამის შემუშავებასა და განხორციელებაზე გათვალისწინებული იყო თანხა 61 400.0 ლარის ოდენობით:

კოლხური ბზის გადარჩენის ღონისძიებების ფარგლებში საბაზისო სანერგე მეურნეობის ფუნქციონირება და დევნილი ახალგაზრდებისათვის ეკოსაგამანთლებლო სივრცის მოწყობა	25 000.0 ლარი
დევნილთა კოლექტიურ ცენტრში კეთილმოწყობისა და გამწვანების ღონისძიებები	6 400.0 ლარი
მაღალეფექტური მრავალწლიანი კენკროვანი კულტურის (ლურჯი მოცვი) წარმოების განვითარების ხელშეწყობა	30 000.0 ლარი

კორონავირუსის COVID-19 გავრცელების პრევენციისათვის შემოღებულმა საგანგებო მდგომარეობამ წარმოშვა საქმიანობის პრიორიტეტების გადახედვის საჭიროება. შესაბამისად, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტში შევიდა ცვლილება, რომლის შედეგად დაკორექტირდა მიმდინარე პროგრამები და დამტკიცდა დამატებით 6 ახალი პროგრამასაერთო ღირებულებით 788 589,0 ლარი:

კოლხური ბზის გადარჩენის ღონისძიებების ფარგლებში საბაზისო სანერგე მეურნეობის ფუნქციონირება და დევნილი ახალგაზრდებისათვის ეკოსაგამანთლებლო სივრცის მოწყობა	7 000.0 ლარი
დევნილთა კოლექტიურ ცენტრში კეთილმოწყობისა და გამწვანების ღონისძიებები	5 450.0 ლარი
მაღალეფექტური მრავალწლიანი კენკროვანი კულტურის (ლურჯი მოცვი) წარმოების განვითარების ხელშეწყობა	75 000.0 ლარი
დევნილთა მოწყვლადი ჯგუფების დახმარება	441 860.0 ლარი
დევნილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის ხელშეწყობა ერთწლიანი კულტურების წარმოების გზით	18980.0 ლარი
დევნილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა და მათი ეკონომიკური შესაძლებლობების ზრდა მრავალწლიანი კულტურის წარმოება-რეალიზაციის შედეგად	42 750.0 ლარი
„აფხაზეთიდან დევნილთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა ერთწლიანი კულტურების წარმოების გზით“	106 700.0 ლარი
„დევნილთა დასაქმების ხელშეწყობა, დაფნის პირველადი გადამუშავების საამქროს მოწყობა-ფუნქციონირების შედეგად“	65 849.0 ლარი
„დევნილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის ხელშეწყობა მარტივი ტიპის სათბურების რეაბილიტაცია-ფუნქციონირების გზით“	25 000.0 ლარი

გარდა ამისა, სააგენტოს სარგებლობაში არსებული ფართების - თამარაშვილის N15ა-ს ნახევარსარდაფი და ყაზბეგის N42 საოფისე ფართი-რეაბილიტაციისათვის გამოყოფილ იქნა 145 000,0 ლარი.

საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა:
 ➤ პროგრამის „დევნილთა მოწყვლადი ჯგუფების დახმარება“ ფარგლებში კოლექტიურ ცენტრებში მცხოვრები მაღალი რისკ ჯგუფში შემავალი 70 წელს ზემოთ პირების დახმარების მიზნით გამოყოფილ იქნა 450 000.0 ლარი. შეძენილ იქნა 9 000 სასურსათო კალათა და სააღდგომო ნობათი, რომლის განაწილება საქართველოს

მასშტაბით განახორციელა აფხაზეთის ა/რ აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევენილთა სამინისტრომ.

დასახელება	რაოდენობა	ერთ. ფასი	სულ
სასურსათო კალათა	9 000	36.05	324 150.0
საადდგომო ნობათი	9 000	9.0	81 000.0
ტრანსპორტირება			7 600.0
შესაფუთი მუყაოს ყუთები			2 635.0
სპეცჟილეტები			600.0
პოლიეთილენის პაკეტები			240.0
ჟილეტებზე ბეჭდვა, კეპები, სტიკერები			1 460.0
<i>სულ ხარჯი</i>			<i>417 985.0</i>

ამავე პროგრამის ფარგლებში, თურქეთის თანამშრომლობისა და განვითარების სააგენტოს (TIKA TIFLIS) მიერ გამოყოფილი ჰუმანიტარული ტვირთის - 20 ტონა პურის ფქვილის და შესაბამისი ინგრედიენტების მეშვეობით განხორციელდა კომპაქტურად ჩასახლებული დევნილი მოსახლეობისათვის 60 ათასი პურის ცხობა და გადანაწილება ქ. თბილისში განთავსებულ დევნილთა 43 კოლექტიურ ცენტრში. აღსანიშნავია, რომ ცხობა განხორციელდა გარდაბნის მუნიციპალიტეტის სოფ. ვაზიანში ამავე სააგენტოს მიერ მოწყობილ პურის საცხობში შპს „ელ-გამას“ მიერ. პროგრამის ბენეფიციარი იყო 8 000 დევნილი ოჯახი. აქტივობაზე გამოყოფილ იქნა 23 875.0 ლარი.

➤ პროგრამის „*დევენილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის ხელშეწყობა ერთწლიანი კულტურების წარმოების გზით*“ ფარგლებში ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის სოფ. რიყეში შემოიღობა და დამუშავდა სააგენტოს ბალანსზე არსებული 8 ჰა მიწის ფართობი, დაითესა სიმინდი. პროგრამის ბენეფიციარი იყო 7 დევნილი ოჯახი;

➤ პროგრამის „*აფხაზეთიდან დევნილთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა ერთწლიანი კულტურების წარმოების გზით*“ ფარგლებში ხობის მუნიციპალიტეტის სოფ. ზემო ქვალონში შემოიღობა სააგენტოს ბალანსზე არსებული 18 ჰა მიწის ფართობი, დამუშავდა 10 ჰა და დაითესა სიმინდი. დასაქმდა 3 დევნილი. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს მოვლა-პატრონობის სამუშაოები, რომელსაც ახორციელებს ტენდერში გამარჯვებული შპს „აგროფუმი“. დაგეგმილია დაახლოებით 25-30 ტონა სიმინდის მოსავლის აღება;

➤ პროგრამის „*მალაღეფექტური მრავალწლიანი კენკროვანი კულტურის (ლურჯი მოცვი) წარმოების განვითარების ხელშეწყობა*“ ფარგლებში ხობის მუნიციპალიტეტის სოფ. ზემო ქვალონში შემოიღობა 30 ჰა მიწის ფართობი, მოცვის გაშენებისათვის დამუშავდა 10 ჰა. ამჟამად გრძელდება ინფრასტრუქტურული სამუშაოები. დასაქმდა 3 ბენეფიციარი. ამ ეტაპზე პროგრამის პარტნიორი „მედერი“ ახორციელებს ლურჯი მოცვის დარგვის მოსამზადებელ სამუშაოებს;

➤ პროგრამის „*დევენილთა დასაქმების ხელშეწყობა, დაფნის პირველადი გადამუშავების საამქროს მოწყობა-ფუნქციონირების შედეგად*“ ფარგლებში დაგეგმილი იყო ხობის მუნიციპალიტეტის სოფ. ხამისქურში დაფნის პირველადი გადამუშავების საამქროს მოწყობისათვის ამორტიზირებული შენობა-ნაგებობის რეაბილიტაცია. მომზადდა საპროექტო და სატენდერო დოკუმენტაცია, აღებულ იქნა სამშენებლო ნებართვა. ტენდერში გამარჯვებულმა კომპანიამ „ალფა-8“ შეასრულა სატენდერო პირობები და დასრულდა შენობა-ნაგებობის რეაბილიტაცია. ამჟამად მიმდინარეობს კონსულტაციები კოოპერატივ „ლავრ-ჯორჯოა“-სთან, რომელიც უზრუნველყოფს საამქროს სამუშაო აღჭურვილობის შეძენას და 10-მდე დევნილის დასაქმებას;

➤ პროგრამის „*დევენილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა და მათი ეკონომიკური შესაძლებლობების ზრდა მრავალწლიანი კულტურის წარმოება-*

რეალიზაციის შედეგად“ ფარგლებში ხობის მუნიციპალიტეტის სოფ. ხამისქურში სააგენტოს ბალანსზე არსებულ მიწის ფართობზე მიმდინარეობს დაფნის სანერგის მოწყობის სამუშაოები. გაფორმდა ხელშეკრულება. ამ ეტაპზე დასრულდა სამონტაჟო სამუშაოები, რომელიც გულისხმობდა წყლისა და დაწვიმების სისტემების გამართვას. დაიწყო დაფნის თესლის ჩათესვის სამუშაოები. პროგრამის განხორციელების შედეგად დაგეგმილია ყოველწლიურად 80 000-მდე დაფნის ნერგის გამოყვანა;

➤ პროგრამის „*დევილთა კოლექტიურ ცენტრში კეთილმოწყობისა და გამწვანების ღონისძიებები*“ ფარგლებში 2019 წლის ბოლოს შეძენილი კარკასული აუზისათვის მოეწყო საძირკველი, გაკეთდა საშხაპე, მოეწყო წყალგაყვანილობისა და კანალიზაციის ქსელი. პროგრამა შესრულებულია;

➤ „*კოლხური ბზის გადარჩენის ღონისძიებების ფარგლებში საბაზისო სანერგე მეურნეობის ფუნქციონირება და დევნილი ახალგაზრდებისათვის ეკოსაგანმანათლებლო სივრცის მოწყობა*“ ფარგლებში განხორციელდა კოლხური ბზის ნერგების გამოყვანა;

➤ „*დევილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის ხელშეწყობა მარტივი ტიპის სათბურების რეაბილიტაცია-ფუნქციონირების გზით*“ ფარგლებში ზუგდიდისა და წალენჯიხის მუნიციპალიტეტის რეგიონებში მცხოვრები 10-მდე დევნილი ფერმერი, რომელიც დაკავებულია სასათბურე ბიზნესით, მიიღებს სასათბურე ფირსა და დამჭერ პროფილებს.

სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი 10 000 ლარით კორონავირუსის პრევენციული ღონისძიებების ფარგლებში შესყიდულ იქნა 10 000 პირბადე.

დაიწყო სააგენტოს სარგებლობაში არსებული ფართების (თამარაშვილის 15ა-ს ნახევარსარდაფი და ყაზბეგის N42 საოფისე ფართი) რეაბილიტაცია. ტენდერში გამარჯვებული კომპანიები ახორციელებენ სარემონტო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოებს.

გარდაბნის რაიონის სოფ. ვაზიანში N1 სამხედრო დასახლებაში თურქეთის კოორდინაციისა და თანამშრომლობის სააგენტოს TIKA მიერ რეაბილიტირებულ შენობაში მოეწყო საცხობი და სოციალური სააგენტო, რომელიც იჯარით არის გაცემული შპს „ელგამაზე“ და ყოველთვიურად საიჯარო გადასახადის სახით შემოდის 650,0 ლარი.

გეოლოგია და გარემოს დაცვა

სსიპ „აფხაზეთის გეოლოგიის და მინერალური რესურსების სააგენტოს“ მიერ 2020 წელს დაგეგმილი იყო შემდეგი პროგრამების განხორციელება:

➤ „აფხაზეთის სანაპირო ზოლის გეოეკოლოგიური მონიტორინგი. აფხაზეთის გეოლოგიური ფონდური მასალის სისტემატიზაცია და ანალიზი, მინერალური რესურსების საბადოების ეკონომიკური შეფასება, გეოინფორმაციული პაკეტების შექმნა და მინერალური რესურსების უკანონო მოპოვების მონიტორინგი თანამედროვე დისტანციური მეთოდებით“;

➤ ოკუპირებული აფხაზეთის შავი ზღვის სანაპირო ზოლის მონაკვეთზე ანთროპოგენული ზემოქმედების შედეგების ანალიზი, მართვის სტრატეგია და სენსიტიურ უბნებზე პრევენციული ღონისძიებების განხორციელების მეთოდები;

➤ დევნილთა კომპაქტური განსახლების ობიექტებში კომპლექსური კვლევების ჩატარება, გასატარებელი ღონისძიებებისა და სადებიზინფექციო სამუშაოების ჩატარება;

➤ აფხაზეთის საჯარო სკოლებში სემინარების ჩატარება კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებით კომპაქტურად ჩასახლებულ დევნილებთან ეკოსაგანმანათლებლო სემინარების ჩატარება.

შესრულდა შემდეგი სამუშაოები:

- შესწავლილ იქნა სსიპ „გარემოს ეროვნული სააგენტო“-ს გეოლოგიურ ფონდებში არსებული მასალა სოხუმის და სოხუმის რაიონის მინერალური და თერმული წყლების შესახებ. მასალა ნათარგმნი იქნა ქართულ ენაზე, გაკეთებულ იქნა ანალიზი და შეიქმნა გეოლოგიური საინფორმაციო პაკეტი;
- ოკუპირებული აფხაზეთის შავი ზღვის სანაპირო ზოლის მონაკვეთზე ანთროპოგენული ზემოქმედების შედეგების ანალიზი;
- კვლევები ბზიფის დინამიკური რაიონის საზღვრების ფარგლებში (უბნები 2, 3 და 3ა);
- აფხაზეთის სასარგებლო წიაღისეულის მინერალურ-რესურსული ბაზის შექმნა (წიაღისეულის სამრეწველო მარაგები და პროგნოზული რესურსები). კეთდება დეტალური საინფორმაციო-გეოლოგიური პაკეტები ყველა საბადოსა და გამოვლინებაზე (მეტალური და არამეტალური საბადოები, თერმული და სასმელი წყლები, ქვანახშირი და ნავთობი);
- კომპლექსური კვლევები დევნილთა კომპაქტური განსახლების 15 ობიექტში;
- მომზადდა შესაბამისი გეოეკოლოგიური, საინჟინრო, გეოლოგიური დასკვნები. შედგა დეფექტური აქტები და ხარჯთაღრიცხვა;
- პროგრამის ფარგლებში აზომვითი ნახაზები შემდგომი რეგისტრაციის მიზნით მომზადებულია 30 ობიექტზე. 11 ობიექტზე მიმდინარეობს აზომვითი სამუშაოები. 30 ობიექტიდან 22 ობიექტი მდებარეობს ქ. ბათუმში, 8 ობიექტი ქ. თბილისში. შეიქმნა აფხაზეთიდან დევნილთა კომპაქტური განსახლების ობიექტების მონაცემთა ბაზა, სადაც აისახა 1323 ობიექტის დასახელება, მისამართი, რეგისტრირებული ოჯახების და დევნილების რაოდენობა. გადამზადდა 14 თანამშრომელი.

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში დევნილთა კომპაქტურად ჩასახლებულ ობიექტებში სადებიზინფექციო სამუშაოების ჩატარება დაიწყო 18.09.2020 წელს, რომელიც ჩაატარა სსიპ „აფხაზეთის გეოლოგიის და მინერალური რესურსების სააგენტო“-ს დაკვეთით ტენდერში გამარჯვებულმა კომპანიამ „როდგერ სერვის ჯგუფი“.

პირველი ეტაპი სრულად დამთავრდა 02.10.2020-ში. სადებიზინფექციო სამუშაოები ჩატარდა 1225 ობიექტში, რომელიც შეეხო 40 000 -მდე დევნილ ოჯახს.

სადებიზინფექციო სამუშაოების მეორე ეტაპი დაიწყება მ.წ. ნოემბერში.

გარემოს დაცვის მიმართულებით სააგენტომ მონაწილეობა მიიღო:

- გარემოსდაცვითი და კონფლიქტების დარეგულირების საკითხების შესახებ სემინარებსა და ვებინარებში, აგრეთვე სემინარში პედაგოგებისთვის თემაზე „გარემოსდაცვა და პანდემია“;
- საქართველოს მწვანეთა მოძრაობის ვებინარში, რომელიც შეეხებოდა ნარჩენების მართვას და განხილულ იქნა დევნილთა კომპაქტურ ჩასახლებებში ნარჩენების მართვის ხელშეწყობის საკითხი;
- ონლაინ შეხვედრაში ლენდის უნივერსიტეტის პროფესორ ტომას ლინდოვისტან. სემინარის თემა იყო „ცირკულარული ეკონომიკა და მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულება, ნარჩენების სეპარირების დანერგვა“;
- აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის სამინისტროს მიერ ორგანიზებულ აქციაში „შემოქმედებითი ზაფხული“, რომელიც ეხებოდა გარემოს დაცვის მნიშვნელობასა და მის გავლენაზე დღევანდელ მსოფლიოზე. დარიგდა საქართველოს მწვანეთა მოძრაობის „დედამიწის მეგობრები“ მიერ გადმოცემული საინფორმაციო-შემეცნებითი ხასიათის ბუკლეტები. მიმდინარე წლის 18-20 ოქტომბერს ჩატარდა დასუფთავების ყოველწლიური საერთაშორისო კამპანია – „დავასუფთაოთ მსოფლიო“ (Clean Up the World), რომელიც დაფუძნდა 1992 წელს, გაეროს გარემოსდაცვითი პროგრამის (UNEP) ინიციატივით და ემსახურება მყარი

საყოფაცხოვრებო ნარჩენებით დაბინძურებული გარემოს დასუფთავებას. აღნიშნულ კამპანიის ფარგლებში სსიპ „აფხაზეთის გეოლოგიის და მინერალური რესურსების სააგენტომ“ დევნილთა კომპაქტურად ჩასახლებულ ობიექტებში განახორციელა დასუფთავების აქცია.